ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

Р О З П О Р Я Д Ж Е Н Н Я

10.12.2025 **м. Ужгород** **№** 850

Про Програму соціально-економічного розвитку Закарпатської області на 2026 рік

Відповідно до статей 4 і 15 Закону України „Про правовий режим воєнного стану", статей 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації", законів України „Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України", „Про засади державної регіональної політики" (зі змінами), указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні" (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій", постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану", враховуючи цілі та завдання Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням обласної ради від 19.12.2024 № 1216:

1. Затвердити Програму соціально-економічного розвитку Закарпатської області на 2026 рік, що додається.
2. Структурним підрозділам облдержадміністрації – обласної військової адміністрації, райдержадміністраціям – районним військовим адміністраціям, рекомендувати виконавчим комітетам сільських, селищних, міських рад подавати щопівроку до 10 числа місяця, наступного за звітним періодом, аналітичну довідку про хід виконання Програми за відповідний період департаменту економічного та регіонального розвитку облдержадміністрації – обласної військової адміністрації.
3. Департаменту економічного та регіонального розвитку облдерж-адміністрації – обласної військової адміністрації щопівроку до 25 числа місяця, наступного за звітним періодом, подавати облдержадміністрації – обласній військовій адміністрації узагальнену інформацію про хід виконання Програми.
4. Контроль за виконанням розпорядження покласти на першого заступника, заступників голови облдержадміністрації – начальника обласної військової адміністрації та керівника апарату облдержадміністрації – обласної військової адміністрації відповідно до розподілу функціональних повноважень.

Голова обласної державної адміністрації – начальник обласної військової адміністрації **Мирослав БІЛЕЦЬКИЙ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження начальника
військової адміністрації
10.12.2025 № 850

ПРОГРАМА
соціально-економічного розвитку Закарпатської області на 2026 рік

ВСТУП

Програму соціально-економічного розвитку Закарпатської області на 2026 рік (далі – Програма) розроблено департаментом економічного та регіонального розвитку Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації спільно зі структурними підрозділами облдержадміністрації – обласної військової адміністрації, за участі органів місцевого самоврядування, територіальних підрозділів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади області в умовах продовження дії правового режиму воєнного стану в Україні, введеного 24 лютого 2022 року у зв'язку із військовою агресією російської федерації. Передбачається, що основна робота органів влади регіону, враховуючи виклики сьогодення, буде і надалі спрямовуватися на максимальну мобілізацію ресурсів з метою забезпечення стабільної роботи економіки в умовах воєнного (післявоєнного) періоду, у тому числі за рахунок реалізації комплексу заходів із створення нових робочих місць шляхом підтримки бізнесу, стимулювання залучення інвестицій; продовження робіт із відновлення/реконструкції соціальної інфраструктури; підвищення рівня соціального захисту населення, у тому числі осіб, постраждалих внаслідок військової агресії російської федерації, ветеранів війни та учасників бойових дій і їх сімей; надання якісних освітніх, медичних, житлово-комунальних послуг; максимальне спрямування допомоги Збройним Силам України.

Враховуючи відсутність більшості статистичних показників внаслідок призупинення оприлюднення статистичної інформації, відповідно до Закону України „Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", Програма базується на останніх офіційних звітних даних (терміни яких різні), аналізі наявних показників соціально-економічного розвитку області за 2023 – 2024 роки та поточної ситуації у 2025 році з урахуванням наслідків впливу збройної агресії російської федерації, визначенні основних зовнішніх і внутрішніх чинників, які стримують розвиток регіону, а також передбачає забезпечення узгоджених спільних дій місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з метою втілення єдиної державної політики розвитку України на рівні області. Основні завдання Програми та пріоритетні напрями діяльності області трансформовані у перелік конкретних завдань та заходів з її реалізації, згруповані у розділи, які відповідають стратегічним та оперативним цілям розвитку Закарпаття, або є актуальними за обставин, викликаних воєнним станом. Виконання заходів Програми дозволить створити умови для безпечного життя мешканців регіону та задоволення їх нагальних потреб, у тому числі внутрішньо переміщених осіб,

ветеранів війни та учасників бойових дій і їх сімей, а також забезпечення стабільного та збалансованого функціонування економіки.

Законодавчою основою для розроблення Програми є стаття 143 Конституції України, закони України „Про місцеві державні адміністрації", „Про місцеве самоврядування в Україні", „Про правовий режим воєнного стану", „Про засади державної регіональної політики", „Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України", „Про стратегічну екологічну оцінку", постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 „Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету" (зі змінами). Під час підготовки Програми враховані завдання інших документів державного планування, а саме: Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722 „Про Цілі сталого розвитку України на період до 2023 року"; Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695, у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940; Стратегія розвитку Закарпатської області на період до 2027 року, затверджена рішенням Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216.

Програма містить такі додатки:

„Основні показники соціально-економічного розвитку Закарпатської області" (додаток 1);

„Перелік регіональних цільових програм, які передбачається реалізовувати у 2026 році" (додаток 2);

„Перелік інвестиційних проєктів, які планується реалізувати у 2026 році" (додаток 3).

Основним інструментом реалізації завдань Програми є виконання заходів обласних комплексних та цільових програм, розроблення, затвердження та внесення змін до яких здійснюватиметься виключно із дотриманням вимог Бюджетного кодексу України та чинних законодавчих і нормативно-правових актів.

Фінансування пріоритетних напрямів, у тому числі через місцеві цільові програми, здійснюватиметься з урахуванням необхідності проведення робіт із відновлення/реконструкції інфраструктури, здійснення заходів із підготовки і ведення національного спротиву, створення безпечних умов для життєдіяльності мешканців області, реальних можливостей відповідних місцевих бюджетів, а також виділених фінансових ресурсів державного бюджету, приватних інвестицій, кредитних ресурсів та технічної допомоги міжнародних організацій. Забезпечення виконання завдань та заходів Програми передбачається здійснювати шляхом мобілізації зусиль та проведення спільної роботи облдержадміністрації – обласної військової адміністрації та обласної ради спільно з органами виконавчої влади області, територіальними органами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у співпраці з громадськими організаціями, юридичними особами та їх об'єднаннями, що забезпечить ефективне використання усіх наявних і залучених в область ресурсів.

У процесі реалізації Програма може уточнюватися. Зміни і доповнення до Програми затверджуються розпорядженням голови облдержадміністрації – начальника обласної військової адміністрації.

Обласна державна адміністрація – обласна військова адміністрація здійснює управління та оперативний контроль за ходом реалізації заходів Програми та щопівроку звітує перед обласною радою про її виконання.

Здійснення моніторингу реалізації завдань та досягнення показників Програми проводитиметься облдержадміністрацією – обласною військовою адміністрацією та установою „Агенція регіонального розвитку Закарпатської області" шляхом аналізу вжитих заходів, оцінки ефективності результатів роботи у відповідній галузі (сфері діяльності) та оприлюднення інформації на офіційному вебсайті облдержадміністрації – обласної військової адміністрації в установленому порядку.

РОЗДІЛ 1.
Аналіз економічного і соціального розвитку області у 2025 році в умовах воєнного стану

Зовнішньоекономічна діяльність та інвестиційна політика

Згідно з оперативними даними Національного банку України, станом на 30.06.2025 у Закарпатську область залучено 386,6 млн дол. США прямих іноземних інвестицій.

За обсягами залучення прямих іноземних інвестицій Закарпатська область займає 15 місце серед регіонів України.

Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу становив 310,6 дол. США.

В області працюють інвестори із 42 країн світу, на 10 з них припадає 91,8 відс. (або 354,7 млн дол. США) загального обсягу залучених прямих іноземних інвестицій у Закарпатську область.

Із країн Європейського Союзу надійшло 357,7 млн дол. США іноземних інвестицій (92,6 відс. загального обсягу), 28,9 млн дол. США (7,4 відс.) – з інших країн світу.

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій надійшли з: Кіпру – 187,4 млн дол. США (48,5 відс. загального обсягу); Австрії – 44,3 млн дол. США (11,5 відс.); Нідерландів – 37,2 млн дол. США (9,6 відс.); Німеччини – 24,5 млн дол. США (6,3 відс.); Угорщини – 17,3 млн дол. США (4,5 відс.); Сполучених Штатів Америки – 16,8 млн дол. США (4,3 відс.); Естонії – 9,6 млн дол. США (2,5 відс.); Люксембургу – 8,1 млн дол. США (2,1 відс.); Чехії – 6,2 млн дол. США (1,6 відс.); Словаччини – 3,5 млн дол. США (0,9 відс.); Бельгії – 3,5 млн дол. США (0,9 відс.); Італії – 3,4 млн дол. США (0,9 відс.), Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії – 3,3 млн дол. США (0,9 відсотка).

Прямі іноземні інвестиції за видами економічної діяльності розміщені таким чином:

промисловість – 80,8 відс. загального обсягу (312,1 млн дол. США), у тому числі: добувна промисловість і розроблення кар'єрів – 0,1 відс. (0,2 млн дол. США), переробна промисловість – 38,0 відс. (146,9 млн дол. США), постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 42,7 відс. (164,9 млн дол. США);

операції з нерухомим майном – 6,7 відс. (25,7 млн дол. США);

оптова та роздрібна торгівля, ремонт транспортних засобів і мотоциклів – 4,5 відс. (17,4 млн дол. США);

охорона здоров'я та надання соціальної допомоги – 2,0 відс. (7,8 млн дол. США);

професійна, наукова та технічна діяльність – 1,5 відс. (5,8 млн дол. США);

транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 1,3 відс. (5,2 млн дол. США);

тимчасове розміщування й організація харчування – 1,0 відс. (3,8 млн дол. США);

сільське господарство, лісове та рибне господарство – 0,9 відс. (3,6 млн дол. США);

будівництво – 0,7 відс. (2,6 млн дол. США);

діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 0,5 відс. (2,0 млн дол. США);

інші види діяльності – 0,1 відс. (0,6 млн дол. США).

Найбільш успішними підприємствами Закарпатської області з іноземними інвестиціями є: ТОВ „Джейбіл Сьоркіт Юкрейн Лімітед", ТОВ „Джентерм Україна", завод „Флекстронікс ТзОВ", ТОВ „Форшнер Україна", ТОВ „Берег – Кабель ГмБХ", ТОВ „Ядзакі Україна", УАП ТОВ „Фішер – Мукачево".

За підсумками січня – вересня 2025 року зовнішньоторговельний оборот у зовнішній торгівлі товарами Закарпатської області становив 2 344,9 млн дол. США, експорт товарів становив 1 031,2 млн дол. США, або 95,9 відс., порівняно до показника січня – вересня 2024 року, а імпорт – 1 313,7 млн дол. США, або 112,4 відс., порівняно до показника січня – вересня 2024 року. Негативне сальдо – 282,5 млн дол. США. Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами з 111 країн світу.

Основними країнами-партнерами Закарпатської області у сфері зовнішньої торгівлі товарами у січні – вересні 2025 року були: Угорщина – питома вага якої становить 24,5 відсотка від загального обсягу зовнішньої торгівлі товарами області; Німеччина – 12,9 відс.; Китай – 11,7 відс.; Чехія – 10,6 відс.; Італія – 6,7 відс.; Австрія – 4,0 відс.; Словаччина – 3,4 відс.; Польща – 3,4 відс.; Румунія – 3,2 відс.; Туреччина – 1,6 відсотка.

Значну частку у структурі експорту становили такі групи товарів: машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 51,2 відсотка; різні промислові товари – 10,1 відсотка; продукти рослинного походження – 10,1 відсотка; деревина і вироби з деревини – 8,3 відсотка; текстильні матеріали та текстильні вироби – 6,4 відсотка; взуття, головні убори, парасольки – 3,8 відсотка; готові харчові продукти – 2,7 відсотка; недорогоцінні метали та вироби з них –

2,1 відсотка; продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 1,4 відсотка; засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби – 0,9 відсотка.

Частка обсягу зовнішньої торгівлі товарами Закарпатської області з сусідніми країнами загалом, а саме: з Угорщиною, Словаччиною, Румунією та Польщею, за підсумками січня – вересня 2025 року становить 34,5 відс. від загального обсягу зовнішньої торгівлі товарами області, а їх загальний зовнішньоторговельний оборот становив 809,8 млн дол. США.

Сальдо зовнішньоторговельного балансу країн-сусідів, які межують із Закарпаттям, було позитивним і становило 339,2 млн дол. США.

У зовнішній торгівлі послугами за підсумками січня – вересня 2025 року зовнішньоторговельний оборот Закарпатської області становить 310,9 млн дол. США, експорт послуг – 226,6 млн дол. США, або 100,1 відсотка, порівняно до показника січня – вересня 2024 року, а імпорт – 84,3 млн дол. США, або 127,9 відс., порівняно до показника січня – вересня 2024 року. Позитивне сальдо – 142,3 млн дол. США. Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами з 97 країн світу.

Основними країнами-партнерами Закарпатської області у сфері зовнішньої торгівлі послугами у звітному періоді року були країни-члени ЄС, зокрема: Угорщина, Німеччина, Австрія, Словаччина, Чехія, Нідерланди, Італія, Польща та Румунія.

Найбільші обсяги експорту послуг підприємств Закарпатській області було здійснено до Угорщини (27,5 відс. загального обсягу), Німеччини (11,0 відс.), Австрії (10,5 відс.), Чехії (5,8 відс.), Італії (4,7 відс.), Словаччини (4,6 відс.), Румунії (3,8 відс.), Польщі (3,0 відс.), Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії (2,2 відс.) та США (1,9 відсотка).

У структурі експорту послуг підприємств області значну частку становили послуги з переробки матеріальних ресурсів (160,5 млн дол. США), транспортні послуги (38,0 млн дол. США), ділові послуги (9,6 млн дол. США), послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги (8,1 млн дол. США), послуги, пов'язані з подорожами (4,5 млн дол. США).

Згідно з даними органів статистики, у січні – вересні 2025 року суб'єктами господарювання Закарпатської області освоєно 8488,5 млн грн капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування, із яких: 98,6 відс. становили інвестиції у матеріальні активи, 1,4 відс. – у нематеріальні.

У структурі капітальних інвестицій за видами активів питома вага освоєних капітальних інвестицій у житлові будинки становить 36,7 відс., нежитлові будівлі – 31,3 відс., машини, обладнання та інвентар – 14,3 відс., інженерні споруди – 10,1 відс., транспортні засоби – 4,8 відс., землю і довгострокові біологічні активи рослинництва та тваринництва – 1,4 відс. та інші матеріальні активи – 1,2 відсотка.

Найбільшу частку капітальних інвестицій у звітному періоді було спрямовано у будівництво та переробну промисловість області. За видами економічної діяльності найбільші обсяги освоєних капітальних інвестицій розподілені таким чином:

будівництво – 3 961,4 (46,7 відс. від загального обсягу);

промисловість – 3 891,4 млн грн (45,8 відс.), у тому числі у переробну промисловість – 2 881,7 млн грн (33,9 відс.);

охорона здоров'я та надання соціальної допомоги – 138,0 млн грн (1,6 відс.);

державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування – 136,7 млн грн (1,6 відс.);

оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 83,9 млн грн (1,0 відс.);

інші види діяльності – 277,1 млн грн (3,3 відсотка).

Найбільші обсяги фінансування капітальних інвестицій були забезпечені за рахунок коштів населення на будівництво житла – 3 088,7 млн грн (36,4 відс. загального обсягу), власних коштів підприємств і організацій – 2 480,2 млн грн (29,2 відс.), кредитів банків та інших позик – 1 834,0 (21,6 відсотка).

Індустріальні парки Закарпаття

В області активно створюються і розвиваються індустріальні парки, які є одним з інструментів регіонального розвитку. Їх завдання – розвинути економічну спроможність території з метою поліпшення її економічних перспектив, створення нових робочих місць та підвищення якості життя населення.

Станом на 01.10.2025 в області функціонують дванадцять індустріальних парків: „Соломоново" (село Соломоново, Ужгородський район), „Марамуреш" (село Біла Церква, Тячівський район), „Ужгород" (місто Ужгород, Ужгородський район), „Вестерн Індастріал" (селище Буштино, Тячівський район), „Френдлі Вінтехнолоджі" (місто Перечин, Ужгородський район), „БФ ТЕРМІНАЛ" (селище Батьово, Берегівський район), „Тячів" (місто Тячів, Тячівський район), „ЕНЕРДЖІ ГРУП" (місто Свалява, Мукачівський район), „ЕКО Мукачево" (місто Мукачево, Мукачівський район), „МУЖАЙ" (село Мужієво, Берегівський район), „Сольва-ТЕХ" (місто Свалява, Мукачівський район) та „Карпати" (селище Чинадійово, Мукачівський район).

За підсумками січня – вересня 2025 року резидентами індустріальних парків сплачено 305 091,1 тис. грн до зведеного бюджетну, зокрема до місцевих бюджетів – 85 839,3 тис. грн, у тому числі ПДФО – 66 949,3 тис. грн, та ЄСВ – 91 444,8 тис. гривень.

Станом на 30.09.2025 в усіх індустріальних парках Закарпатської області офіційно працевлаштовано 1 482 особи.

На сьогодні активно працюють та розвиваються 3 індустріальні парки:

1. „Френдлі Вінтехнолоджі". Функціональним призначенням індустріального парку є розміщення підприємств із виробництва будівельних металевих конструкцій та їх частин, виробництво електричного устаткування, їх ремонт і технічне обслуговування, установлення та монтаж, виробництво турбін для вітряних електростанцій. Індустріальний парк спеціалізується на енергетичному машинобудуванні; підсилює енергетичну безпеку в регіоні та Україні загалом; є складовою частиною реалізації на Закарпатті Енергетичної стратегії України до 2050 року.

2. „ЕНЕРДЖІ ГРУП” . Функціональним призначенням індустріального парку є виробництво, гартування та обробка скла, виробництво готової продукції: склопакети, вікна, двері, вітражі, формування й оброблення листового скла, виробництво будівельних металевих конструкцій і частин конструкцій, виробництво віконного профілю з ПВХ, металопластикових та алюмінієвих конструкцій для вікон.

3. „БФ ТЕРМІНАЛ” . Функціональним призначенням індустріального парку є розміщення підприємств з лісопильного та стругального виробництва, виготовлення виробів з деревини, корка, соломи та рослинних матеріалів для плетіння, виробництво меблів, виробництво плит МДФ, плит CLT. На території парку працюватиме перевантажувальний комплекс.

Промисловість

Промисловий ринок області в умовах повномасштабної війни в країні був спрямований на зменшення руйнівних наслідків втрати кваліфікованих кадрів в цій галузі, полегшення умов ведення господарської діяльності в умовах воєнних ризиків, забезпечення енергетичної стійкості промисловості, стимулювання умов для розвитку та діяльності релокованих підприємств.

Загальний обсяг реалізованої продукції промисловості області за січень – вересень 2025 року зріс на 3,3 млрд грн порівняно з відповідним періодом попереднього року і становив 33,4 млрд. гривень.

У структурі промисловості області найбільшу частку – 23,2 млрд грн, або 69,8 відс., займає переробна промисловість. Добувна промисловість і розроблення кар’єрів становила 329,2 млн грн, або 1,0 відс. від всієї продукції; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 9,1 млрд грн, або 27,2 відс.; водопостачання, каналізація, поводження з відходами – 661,5 млн грн, або 2,0 відсотки.

У переробній промисловості найвищі частки галузей у загальному обсязі становлять: машинобудування – 35,4 відс., виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – 8,1 відс., текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 5,1 відс., металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин та устаткування – 3,9 відс., виготовлення виробів з деревини – 3,6 відсотка.

За підсумками січня – вересня 2025 року індекс промислового виробництва області становив 95,1 відсотка.

Разом із тим ріст індексу промислової продукції у порівнянні з аналогічним періодом попереднього року зафіксовано у добувній промисловості на 2,7 відс. та у таких галузях переробної промисловості, як текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – на 1,2 відс.; виробництво паперу та поліграфічна діяльність – на 0,1 відс.; металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування, – на 11,0 відсотків.

Релокований бізнес

В умовах російської агресії проти України основним інвестором у розвиток економіки Закарпаття став релокований бізнес – підприємства з прифронтових областей України, які перемістили свої виробничі потужності. За наявними адміністративними даними, станом на 01.11.2025 в області перебуває 377 підприємств різних форм власності, які перемістили свої бізнеси до Закарпаття або створили нові виробничі потужності. Питома вага фізичних осіб-підприємців у загальній кількості релокованих суб'єктів господарювання становить 11,4 відсотка.

Протягом січня – жовтня 2025 року релокованими суб'єктами сплачено до державного бюджету 5 417 016,6 тис. грн, до місцевого бюджету – 832 964,4 тис. грн, у тому числі ПДФО – 466 032,3 тис. грн, ЄСВ – 803 697,9 тис. гривень.

У порівнянні до суми податків і зборів, сплачених за відповідний період у 2024 році релокованим бізнесом, відбувся зріст надходжень до зведеного бюджету у 2,8 раза, у тому числі до місцевого бюджету у 2,3 раза, єдиного соціального внеску (ЄСВ) – у 2,8 раза.

На релокованих підприємствах працевлаштовано 12071 працівника, що у 2 рази більше, ніж на 1 січня 2025 року.

У галузевому розрізі релоковані підприємства здійснюють господарську діяльність у сферах: послуг, у тому числі торговельних та інших – 31,8 відс., переробна промисловість – 31,3 відс., будівництво – 11,7 відс., ІТ-індустрія – 11,4 відс., транспорт (вантажні перевезення) та складське господарство – 5,0 відс., інші види економічної діяльності – 8,8 відсотка.

Основними видами виробничої діяльності підприємств переробної промисловості, які релокувалися до області або утворили нові виробничі майданчики (118 одиниць), переважають суб'єкти господарювання, які займаються виробництвом готових металевих виробів, крім машин і устаткування – 17,8 відс.; виробництвом машин і устаткування, н.в.і.у – 11,9 відс.; виробництвом інших транспортних засобів – 10,2 відс.; обробленням деревини та виробів з деревини, крім меблів – 7,6 відс.; виробництвом харчових продуктів – 7,6 відс.; виробництвом одягу та взуття – 7,6 відс.; виробництво машин і устаткування – 5,9 відс.; ремонт і монтаж машин і устаткування – 5,1 відс.; виробництво хімічних речовин і хімічної продукції – 4,2 відс.; виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції – 4,2 відсотка.

Серед нових видів економічної діяльності у Закарпатській області — металообробка, виробництво електрозварних труб, сітчастих контейнерів для транспортування, обладнання для автонавантажувачів, фільтруючого обладнання та систем аспірації, енергоефективних модульно-каркасних будинків, високотехнологічних електронних систем захисту, турбін для вітрових електростанцій, будівництво вітрових електростанцій, виробництво та обробка скла, розвиток фармацевтичної галузі, виготовлення косметичних засобів тощо.

До найбільших виробничих підприємств (компаній), які релокувалися до Закарпаття, належать корпорація родини Шуфані, до складу якої входять 11 компаній, різних за профілем діяльності, але об'єднаних кількома спільними

рисами – займаються обробкою металу і виготовленням обладнання для його обробки (ТОВ „Варіант Агро Буд”; ТОВ „СІ Ейч Україна”; ТОВ „ТСС Україна”; ТОВ „Варіант Вест”; ТОВ „Ескаль Цинк” та інші); ТОВ „Управляюча компанія „Вітряні парки України” – виробник вітроенергетичних установок мультимегаватного класу та надавач послуг з їхнього монтажу та введення в експлуатацію (ТОВ „Фурлендер Віндтехнолоджі”; ТОВ „ФВТ СЕРВІС”; ТОВ „Френдлі Вінд Технолоджі” та інші); AJAX SYSTEMS (розробник і виробник бездротових систем безпеки AJAX); ПрАТ „Сентравіс Продакшн Юкрейн” (розробник і виробник безшовних алюмінієвих труб); ТОВ „СОТОН” (виробник полікарбонатних листів); ТОВ „LEGIO” (компанія повного циклу із розроблення моделей, пошиву одягу спецпризначення та спорядження), ZENTEX (виробник протиопікових гелевих серветок та пов’язок „ОпікУн”, дезінфікуючих засобів для шкіри „ДезУн”); ПП „Шемакс Компанія” (виробник електрообладнання в салони краси SheMax); ТОВ „НВП „Апекс Плант” (виробник полімерної продукції); ТОВ „МОНІ” (український виробник сучасної доглядової косметики, який має власні бренди Sane, Tsukerka та Scalp); Bakery Food Investment (один із найбільших постачальників хлібобулочних та заморожених напівфабрикатів із дріжджового листкового тіста в Україні); ТОВ „Прайм СНЕК” (український виробник сушеного спіненого сиру торгової марки ТМ „snEco”), ТОВ „Київський машинобудівельний завод” (виробник автокранів та іншої спецтехніки), ТОВ „БІОФАРМА ПЛАЗМА” (розпочало будівництво заводу з виробництва лікарських засобів (імунобіологічних препаратів)) та інші.

Розвиток малого і середнього підприємництва

Останні роки змусили підприємництво пристосовуватися до нових, більш складних реалій: оголошення на території України воєнного стану, триває активна фаза бойових дій, втрата бізнесу (бізнес-партнерів-постачальників, покупців) на територіях, де йдуть бойові дії. Це призвело до значних негативних наслідків для розвитку та діяльності підприємництва через часткове або повне зупинення функціонування частини підприємств, ускладнення логістики, зниження попиту та руйнування ланцюгів постачання тощо.

В області здійснюють діяльність понад 80 тисяч господарюючих суб’єктів, із них 51,9 тис. – це фізичні особи-підприємці. У порівнянні з початком 2024 року ріст показника становить 2,4 відсотка.

У 2024 році, відповідно до статистичних даних, в області діяли 5305 середніх та малих підприємств, на яких було зайнято понад 78,0 тис. осіб. До кінця 2025 року очікується збільшення у порівнянні з 2024 роком на 0,8 відс. кількості середніх та малих підприємств та зростання кількості зайнятих на них осіб на 1,1 відсотка (майже 79,0 тис. осіб).

За вісім місяців поточного року до бюджетів всіх рівнів надійшло 40,5 мільярдів гривень, що на третину більше відповідного періоду минулого року. До державного бюджету сплачено понад 31,8 мільярдів гривень, що майже на 40,0 відсотків перевищує відповідний минулорічний період.

Європейська інтеграція та транскордонне співробітництво

Закарпаття є унікальним регіоном, який безпосередньо межує з чотирма країнами ЄС – Угорщиною, Словаччиною, Польщею та Румунією. Цей географічний фактор створює величезний потенціал співробітництва. Саме програми Interreg NEXT, що фінансуються за кошти Європейського Союзу, відкривають доступ до ресурсів для реалізації стратегічно важливих ініціатив, які сприяють розвитку прикордонних територій, підвищують конкурентоспроможність регіону та інтегрують його в загальноєвропейський простір співробітництва.

Участь Закарпаття в програмах Interreg NEXT відкриває нові горизонти розвитку: від модернізації інфраструктури та збереження довкілля до розширення культурного та освітнього співробітництва. Це не лише фінансова підтримка, а й можливість стати повноправним учасником європейського простору розвитку, де кожен крок супроводжується високими стандартами якості та прозорості.

На сьогодні в області реалізується 65 проєктів у межах зазначених програм, з яких понад 35 млн євро спрямовано безпосередньо на Закарпаття. Суми не є остаточними, ще очікуються результати конкурсних відборів та оголошення нових конкурсів протягом 2025 – 2027 років. Це – інвестиції у громади, медичні й освітні заклади, прикордонну інфраструктуру, бізнес і збереження культурної спадщини.

Найбільш масштабною для регіону є програма „Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна", у рамках якої в Закарпатській області наразі реалізується 39 проєктів. Завдяки участі в цій програмі Закарпаття отримує шанс поліпшити свою інфраструктуру, зокрема транспортні мережі, що має сприяти розвитку регіонального бізнесу та туризму.

У рамках Програми „Польща – Україна 2021 – 2027" в області реалізується 12 проєктів. Важливою частиною цієї програми є підтримка інновацій та сприяння екологічним ініціативам, що має великий потенціал для розвитку сталого економічного зростання в Закарпатті.

У рамках Програми „Румунія – Україна 2021 – 2027" реалізується 13 проєктів. Програма фокусується на розвитку прикордонної співпраці між двома країнами й підтримує проєкти, які сприяють збереженню культурної спадщини, розвитку туризму та охороні навколишнього середовища.

Станом на кінець звітного періоду в області укладено до 400 міжнародних угод про транскордонну співпрацю, включно з громадами області, а також 38 міжрегіональних угод. Лідерами за кількістю укладених угод є Берегівська, Ужгородська, Мукачівська, Хустська, Перечинська, Вишківська, Тячівська, Полянська, Рахівська, Свалявська, Великоберезнянська, Ясінянська та Вилоцька територіальні громади.

Упродовж 9 місяців 2025 року забезпечено активну роботу щодо встановлення партнерських відносин із регіонами США, Німеччини, Італії, Франції, Великобританії та інших держав.

Укладені міжрегіональні угоди станом на 01.10.2025:

6 березня 2025 року – Угода про міжрегіональне співробітництво між Закарпатською обласною державною адміністрацією – обласною військовою адміністрацією, Закарпатською обласною радою та Підляським воєводством (Польща);

18 березня 2025 року – Меморандум про наміри щодо взаємного співробітництва у торговельно-економічній, науково-технічній та культурній сферах між Закарпатською ОДА – Закарпатською ОВА та Радою графства Корнуолл (Великобританія).

За період протягом січня – вересня 2025 року відбулася 71 міжнародна зустріч, зокрема високого рівня:

1 лютого 2025 року – міжнародна конференція ,,Співпраця заради стійкості", де були присутні Міністри культури, посли із більш ніж двох десятків країн світу;

20 лютого 2025 року – зустріч з Паволом Віздалом, Надзвичайним і Повноважним Послом Словацької Республіки;

28 лютого 2025 року – форум територіальних громад прикордонних територій Закарпатської області та Кошицького та Пряшівського самоврядних країв Словацької Республіки;

24 березня 2025 року – зустріч з Андоном Сапунджи, Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Сербія в Україні;

8 квітня 2025 року – зустріч української та угорської делегації на державному кордоні щодо відкриття пункту пропуску ,,Велика Паладь – Нодьгодош";

23 травня 2025 року – зустріч з Ма Шенкунем, Надзвичайним і Повноважним Послом КНР В Україні;

20 травня 2025 року – зустріч Прем'єр-Міністра України Дениса Шмигаля з Прем'єр-Міністром Чеської Республіки Петером Фіалою;

5 вересня 2025 року – зустріч Президента України Володимира Зеленського з Головою Європейської Ради Антоніо Кошта та Прем'єр-Міністром Словацької Республіки Робертом Фіцо;

12 вересня 2025 року – зустріч із Заступником міністра зовнішньої економіки та закордонних справ Угорщини Модьор Левенте;

29 вересня 2025 року – зустріч з Мартою Кос, Європейською комісаркою з питань розширення.

Спільно з партнерами було організовано відпочинок для дітей військовослужбовців, що стало важливим внеском у соціальну підтримку родин захисників. Крім того, здійснено 10 закордонних відряджень до країн Європи з метою розширення співпраці, пошуку нових партнерів та залучення міжнародних ініціатив на підтримку розвитку регіону.

Закарпатська область має право вважатися західними воротами України, завдяки наявності у зоні її діяльності розгалуженої транспортної мережі, прикордонної інфраструктури і потужних залізничного та автомобільного транспортного вузлів.

Митно-прикордонна інфраструктура на території Закарпатської області включає 21 пункт пропуску, 20 з яких розташовані на державному кордоні з суміжними державами (Угорщиною, Словаччиною, Румунією), включаючи

пункти контролю та 1-ий пункт пропуску для повітряного сполучення, розташований у міжнародному аеропорту „Ужгород”.

Протяжність державного кордону у зоні діяльності Закарпатської області становить 467 км, зокрема:

зі Словацькою Республікою – 97,6 км, відкрито 5 пунктів пропуску (2 автомобільних пункти пропуску: „Ужгород” – „Вишнє-Німецьке”, „Малий Березний” – „Убля”; 2 залізничних пункти пропуску: „Павлове” – „Матьовце”, „Чоп (Страж) ” – „Чієрна над Тисою”; 1 пішохідний пункт пропуску: „Малі Селменці” – „Вельке Слеменце”; а також 1 пункт контролю „Ужгород”);

із Угорщиною – 133,1 км, відкрито 8 пунктів пропуску (6 автомобільних пунктів пропуску: „Чоп (Тиса) ”– „Захонь”, „Дзвінкове” – „Лонья”, „Косино” – „Барабаш”, „Вилок” – „Тісабеч”, „Лужанка” – „Берегшурань”, „Велика Паладь” – „Надьгодощ”; 2 залізничних пункти пропуску: „Чоп (Дружба)” – „Захонь”, „Саловка” – „Еперєшке”; 1 пункт контролю „Батєве”);

із Румунією – 203,9 км, відкрито 5 пунктів пропуску (2 автомобільних пункти пропуску: „Дякове” – „Халмеу”, „Солотвино” – „Сігету Мармацією”; 3 залізничних пункти пропуску: „Дякове” – „Халмеу”, „Тересва” – „Кимпулунг ла Тиса” /необлаштований/, „Ділове” – „Валя Вишеулуй” /необлаштований/);

із Польською Республікою – 32,6 км, пункти пропуску наразі відсутні.

Розбудова пунктів пропуску необхідна для поліпшення експортної логістики, перевезення вантажів військового та гуманітарного призначення. Це пришвидшить час доставок і очікування на КПП, а також забезпечить якісні транспортні коридори. Після того як українські порти майже втратили свою функціональність, увесь експорт та імпорт припав на автомобільні перевезення.

Пріоритетним і найбільш реалістичним вбачається будівництво стратегічних пунктів пропуску для всіх видів руху без обмеження ваги транспортних засобів у вже визначених точках перетину кордону автомагістралями в рамках п’ятого пан’європейського транспортного коридору.

Відкриття міжнародного автомобільного пункту пропуску „Біла Церква – Сігету Мармацією” з будівництвом мостового переходу через р. Тиса на українсько-румунському кордоні дасть можливість розвантажити пункти пропуску для всіх видів прикордонного руху, зокрема міжнародний автомобільний пункт пропуску „Дякове” – наразі єдиного для вантажного сполучення без обмеження ваги з Румунією у Закарпатській області.

Разом з тим тривають перемовини про відкриття нових пунктів пропуску для міжнародного сполучення через українсько-румунський державний кордон та підтримання ініціативи відкриття міжнародного автомобільного пункту пропуску „Яблунівка (Україна) – Ремети (Гута) (Румунія)”, що дозволить розвантажити наявні автомобільні пункти пропуску на кордоні нашої держави та збільшити пропускну здатність, сприятиме розширенню торговельно-економічних зв’язків.

Надзвичайно важливим транскордонним проєктом для розвитку області стане відновлення руху залізничною колією через пункти пропуску „Тересва – Кимпулунг-ла-Тіса” та „Ділове – Валя Вишеулуй” через українсько-румунський кордон, що дасть можливість з’єднати регіональні центри Закарпаття,

Франківщини і Буковини через регіональний центр румунської Мараморощини – повітовий центр Сігет-Мараморошський.

Для збільшення пропускної можливості на українсько-угорському кордоні, розвантаження діючих пунктів пропуску Уряд затвердив угоду з Угорщиною про відкриття пункту пропуску „Велика Паладь – Надьгодош" для легкового транспорту. Угода також розширює рух транспорту в пункті пропуску „Лужанка – Берегшурань", зокрема для пасажирських перевезень, вантажних перевезень і порожніх фур.

Із Угорщиною наразі діє шість автомобільних КПП. Крім того, розглядається можливість будівництва нового вантажного пункту „Дийда – Берегдароц", аби збільшити пропускну здатність українсько-угорського кордону.

На кордоні зі Словаччиною у 2024 році завершено модернізацію пункту пропуску „Ужгород – Вишнє Нємецьке", що збільшило пропускну спроможність з 630 до 900 автомобілів на добу. Наразі обговорюється питання розширення пункту пропуску з обох боків кордону та відкриття на зазначеному пункті пропуску пішохідного переходу, а також збільшення вагових параметрів пропуску пасажирського і вантажного транспорту вантажопідйомністю з 3,5 т до 7,5 т пункту пропуску „Малий Березний – Убля", що дозволить суттєво розвантажити пункт пропуску „Ужгород – Вишнє Нємецьке".

Перспективним є відкриття пішохідного та велосипедного пункту пропуску тимчасового перетину кордону у весняно-літній період із подальшою можливістю його розширення для руху кліматично нейтральних видів транспорту „Лубня – Волосате" на кордоні з Республікою Польща, що насамперед важливо з точки зору розвитку туризму та дотримання сучасного курсу Європейського Союзу у напрямку „Зеленої Європи".

Агропромисловий комплекс

Закарпаття є одним із регіонів України, в якому переважає сільське населення (постійне) 63,0 відс., при 31,9 відс. в Україні.

Для виробництва сільськогосподарської продукції основним ресурсом є землі сільськогосподарського призначення, які в області є обмеженими.

У всіх категоріях господарств обліковується 451,46 тис. га сільгоспугідь, у тому числі 200,22 тис. га ріллі.

В області зареєстровано 1500 сільськогосподарських підприємств. На сьогодні здійснюють діяльність близько 900 сільськогосподарських підприємств та 221 тисяча особистих селянських господарств. Упродовж січня-серпня 2025 року реєстраційними органами області було зареєстровано 41 нове сільськогосподарське підприємство.

Рослинництво

Загальна площа посіву сільськогосподарських культур у всіх категоріях господарств у поточному році – 169,0 тис. га (101,4 відс. до минулого року), з яких 69,3 тис. га зернові культури – 41,0 відс. у структурі посівних площ.

Упродовж останніх трьох років структура посівних площ та валові збори сільськогосподарських культур є стабільними.

Згідно з оперативною інформацією, за всіма категоріями господарств станом на 09.10.2025 обмолочено зернових та зернобобових культур на площі 38,2 тис. га (55,1 відс. до прогнозу), валовий збір становить 171,1 тис. тонн при середній урожайності 44,8 ц/га.

Прогнозований валовий збір зернових культур в області очікується в межах минулого року (310,3 тис тонн). Проходить збір пізніх культур.

Станом на 01.10.2025 завершено збирання картоплі на площі 30,9 тис. га та завершується збір урожаю пізніх овочів.

Під урожай 2026 року за всіма категоріями господарств прогноз посіву озимих сільськогосподарських культур становить 24,0 тис. га, станом на 06.10.2025 посіяно озимих зернових на площі 10,9 тис. га, або 45,4 відс. до прогнозу.

Тваринництво

Станом на 01.09.2025 у всіх категоріях господарств утримується 107,3 тис. голів ВРХ, у тому числі: 57,0 тис. голів корів, 261,6 тис. голів свиней, 123,0 тис. голів овець і кіз та 4817,7 тис. голів птиці.

За січень – серпень 2025 року всіма категоріями господарств вироблено 41,0 тис. тонн м’яса, 152,9 тис. тонн молока та 232,1 млн шт. яєць.

Згідно з оперативною інформацією, у всіх категоріях господарств у порівнянні до відповідного періоду минулого року збільшено поголів’я птиці на 1,6 відс. та виробництво м’яса – на 7,9 відсотка.

Підтримка АПК з обласного бюджету

Упродовж останніх років здійснюється значна фінансова підтримка з обласного бюджету суб’єктів господарювання агропромислового комплексу, зокрема у 2023 році на реалізацію обласних програм спрямовано 29,4 млн грн, у 2024 році – 26,0 млн грн, що перевищує обсяги підтримки агропромислового комплексу з обласного бюджету більш ніж за 10 попередніх років у сукупності.

Загальний обсяг виділених в обласному бюджеті коштів на виконання обласних програм у 2025 році становить 20 517,0 тис. гривень.

Пріоритетом державної та обласної підтримки агропромислового комплексу є наразі скотарство та вівчарство.

В області діє Програма розвитку та підтримки галузі рослинництва в області на 2021–2025 роки. На реалізацію заходів Програми у 2025 році виділено кошти з обласного бюджету в сумі 7 700,0 тис. гривень, які будуть спрямовані на часткове відшкодування придбаного поливного обладнання та нової сільськогосподарської техніки і обладнання.

Також діє Програма розвитку і підтримки тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції в області на 2021 – 2025 роки. На реалізацію заходів Програми у 2025 році з обласного бюджету виділено 7 817,0 тис. гривень.

У 2025 році передбачена фінансова підтримка за пріоритетними напрямами: шляхом часткового відшкодування вартості придбаного обладнання для

тваринницьких приміщень та переробки тваринницької продукції; племінних тварин; придбаних будівельних матеріалів для будівництва (реконструкції) об'єктів із переробки м'яса та забою сільськогосподарських тварин.

Крім того, з метою розвитку традиційної галузі вівчарства в області у 2025 році затверджено Програму розвитку вівчарства в області на 2025 – 2029 роки. На реалізацію заходів Програми у 2025 році з обласного бюджету виділено 5 000,0 тис. гривень.

У 2025 році передбачена фінансова підтримка за пріоритетними напрямами шляхом часткового відшкодування вартості закуплених племінних овець; митних та транспортних послуг під час ввезення овець; придбаної техніки для заготівлі кормів для вівчарства.

Державна і міжнародна підтримка АПК

В області на постійній основі здійснюється державна та міжнародна підтримка, яка спрямована на розвиток суб'єктів господарювання агропромислового комплексу.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 серпня 2022 року № 918 „Про затвердження порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам та іншим виробникам сільськогосподарської продукції" виробникам сільськогосподарської продукції області у 2025 році спрямовано 84,8 млн грн фінансової підтримки, а саме:

0,90 млн грн за напрямом бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь сільськогосподарського призначення (1 гектар) для провадження сільськогосподарської діяльності (17 отримувачів по 4,0 тис грн на 1 гектар);

19,90 млн грн за напрямом „спеціальна бюджетна дотація для утримання великої рогатої худоби (корів) усіх напрямів продуктивності" (684 отримувачі по 7,0 тис. грн на голову);

64,00 млн грн за напрямом „спеціальна бюджетна дотація для утримання маточного поголів'я кіз та/або овець" (880 отримувачів по 2,0 тис. грн за голову).

Відповідно до Урядової програми „єРобота" погоджено 50 грантів на суму 259,7 млн грн (напрями „Свій сад", „Своя теплиця").

За бюджетною Програмою „Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва" станом на 30 вересня 2025 року 5 суб'єктів господарювання області отримали часткову компенсацію за придбану техніку та обладнання у сумі 1 141,6 тис. гривень (без ПДВ).

Станом на 06 жовтня 2025 року, відповідно до Програми пільгового кредитування „Доступні кредити 5-7-9", 58 суб'єктів господарювання агропромислового комплексу Закарпаття залучили кредит/ кредитну лінію за всіма програмами кредитування у сумі 349 182,58 тис. грн, у тому числі 30 суб'єктів за програмою „Доступні кредити 5-7-9" у сумі 238 117,50 тис. гривень.

Реалізація проєкту Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО) „Комплексне, конкурентоспроможне та економічно раціональне створення ланцюжків доданої вартості у сільському, рибному та лісовому господарствах": за результатами третього грантового циклу від Закарпатської області було погоджено 50 заявок у сумі 24,7 млн грн, із яких вже виплачено 8,6 млн гривень.

Туристично-рекреаційна сфера

Управління туризму та курортів Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації (далі – Управління) реалізує заходи у сфері туризму згідно з Програмою розвитку туризму і курортів у Закарпатській області на 2024 – 2026 роки.

З метою розвитку туристичної і транспортної інфраструктури області Управління реалізує ініціативу у сфері транскордонного співробітництва та туризму – створення велосипедного маршруту, який об'єднає Україну з Румунією, Угорщиною, Словаччиною та Польщею. Цей маршрут проходитиме через гірські та прикордонні території Закарпатської області і має на меті розвиток рекреаційного туризму, популяризацію здорового способу життя та поглиблення туристичної інтеграції регіону в європейський простір.

Систематично проводиться моніторинг та опрацьовується стан доступності туристичних об'єктів у територіальних громадах для людей з обмеженими можливостями безбар'єрного простору, результати якого розміщені на офіційному туристичному порталі „Вітаємо на Закарпатті" за посиланням: https://zaktour.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/bezbariernyj-prostir.docx.pdf

Надано сприяння Державній агенції розвитку туризму у створенні Мапи „Місто без меж" – загальноукраїнської бази локацій з безбар'єрності, що показує рівень доступності різних туристичних об'єктів та допомагає туристам з обмеженими можливостями планувати свої подорожі. Мапа „Рух без бар'єрів" розміщена за посиланням: https://surl.lu/ukvgqr. На сьогодні на мапу безбар'єрності нанесено понад 80 об'єктів у Закарпатській області.

Управлінням підтримано інформаційно чи організаційно низку проєктів та заходів, а також організовано чимало зустрічей, які сприяють регіональному та національному туристичному розвитку. Зокрема, це: проєкт „Вина Срібної Землі – 2025"; проєкт „LIFE – Цілюща вода – шлях до довготривалого здоров'я" у рамках транскордонної програми Interreg NEXT (Румунія – Україна); туристичний конкурс „Скарби Срібної землі" для школярів з різних районів Закарпаття"; „Чорногірський марафон 2025"; проєкт „People Powered Tourism", який реалізовується в рамках Дунайської регіональної програми Interreg Dunabe Region; проект „Хайкінг в Квасах" в межах конкурсу місцевих ініціатив для впровадження на території Українських Карпат; проєкт Ruractive; форум „Креативна економіка в туризмі та крафті" 8 – 10 вересня 2025 в селищі Ясіня з Міжнародною організацією ПРООН „Посилення партнерства заради відновлення".

Організаційні заходи щодо проведення туристичного тижня: форум на тему „Розвиток туризму: пріоритети, перспективи та проблеми"; нагородження кращих представників туристичної сфери та фахівців туризму; інформаційно-пізнавальний тур та практичний навчальний захід щодо безпеки туристів з фахівцями ДСНС на території НПП „Ужанський"; конкурс „Туристичний сувенір Закарпаття 2025"; фотоконкурс „Закарпаття: у кадрі та серці"; акція „Вільні години в музеях та нацпарках".

Підписано меморандуми про партнерство та співпрацю з волонтерською благодійною організацією „Ukrainian Action” (США та Британія), а також з ГО „Кваси – наповнюйся!”.

Закарпаття презентовано у міжнародних туристично-виставкових заходах в Лондоні, Берліні, Ризі, Пардубіце. З ініціативи Управління організовано промотури регіоном для представників французьких медіа, а також для представників латвійських медіа. Представники Закарпаття та італійського Орв’єто обмінялися досвідом у туристичній сфері. Мультимедійна команда Tour de Ukraine у співпраці з Управлінням відзняли тревел-фільм про зимове Закарпаття.

Крім того, у співпраці з департаментом соціального захисту населення обласної військової адміністрації та місцевими санаторіями й базами відпочинку Управлінням забезпечено сприяння організації безкоштовного відпочинку та оздоровлення на Закарпатті для військовослужбовців та їх сімей. До реабілітації захисників долучилася низка закладів на території регіону, а саме: санаторій „Боржава”, курорт „Воєводино”, оздоровчий комплекс „Жайворонок”, еко-курорт „Ізки”, санаторій „Орлине гніздо”, готель „Apartel Uzhhorod”, санаторій „Гірська Тиса”, санаторій „Карпати”, санаторій „Теплиця”, санаторій „Шаян”, санаторій „Синяк”, санаторій „Квітка полонини”, туристичний комплекс „Ерней Лаз”.

В області було визначено п’ять місць пам’яті, які запропоновано для включення до Єдиного маршруту місцями пам’яті України.

З метою збільшення кількості платників туристичного збору в області та врегулювання діяльності суб’єктів господарювання, які надають послуги з тимчасового проживання, утворено відповідну робочу групу. Упродовж звітного періоду проведено 9 засідань робочої групи із залученням представників територіальних громад, суб’єктів господарювання, територіальних підрозділів податкової інспекції, інспекції праці та бюро економічної безпеки та представників структурних підрозділів облдержадміністрації.

За дев’ять місяців 2025 року до місцевих бюджетів області надійшло 21,17 млн гривень туристичного збору, що на 40 відс. більше аналогічного періоду 2024 року. Найбільші суми туристичного збору надійшли до бюджетів територіальних громад: Полянської – 4 792,1 тис. грн; Ужгородської – 3 457,2 тис. грн; Косонської – 1 512,0 тис. грн; Баранинської – 1 466,8 тис. грн; Мукачівської – 1 177,8 тис. грн; Ясінянської – 1 035,5 тис. грн; Берегівської – 1 024,4 тис. грн; Пилипецької – 975,8 тис. грн; Виноградівської – 891,4 тис. грн; Вишківської – 810,0 тис. гривень.

До кінця 2025 року прогнозується зріст надходжень туристичного збору в області на 12 відс. від суми надходжень у 2024 році, що становитиме 25,95 млн гривень.

Інфраструктура та дорожнє господарство

Протяжність мережі автомобільних доріг загального користування області становить 3360,736 км, у тому числі: державного значення – 981,5 км, із них:

6 міжнародних доріг – 363,6 км, 2 національні дороги – 295,2 км, 2 регіональні дороги – 86,9 км, 10 територіальних доріг – 235,8 км та місцевого значення протяжністю 2379,736 км, у тому числі: 54 обласних доріг – 970,769 км та 292 районні дороги – 1408,967 кілометрів. Протяжність вулиць і доріг комунальної власності області становить 5883,6 кілометрів.

Законом України „Про Державний бюджет України на 2025 рік" передбачено, що всі кошти Дорожнього фонду, за рахунок яких виконувалися дорожні роботи, буде спрямовано на посилення обороноздатності держави.

Фінансовий ресурс обласного бюджету першочергово спрямовується на матеріально-технічне забезпечення підрозділів Збройних Сил України, підтримку внутрішньо переміщених осіб та інші нагальні видатки правового режиму воєнного часу. Враховуючи вищенаведене, зважаючи на певний досвід співпраці балансоутримувача місцевої мережі – ДО „Служба місцевих автомобільних доріг та розвитку інфраструктури у Закарпатській області" з територіальними громадами, перспектива утримання та розвитку дорожньої місцевої мережі у 2025 році вбачається можливою лише за рахунок обласного та місцевого бюджетів.

Відповідно до Регіональної програми розвитку автомобільних доріг загального користування місцевого значення на 2023 – 2026 роки з обласного бюджету на 2025 рік передбачено 67 692,7 тис. гривень, які спрямовуються на аварійні, відновні роботи і експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, з метою забезпечення часткового належного експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, у тому числі на зимове утримання, та безпеку дорожнього руху на них. За третій квартал 2025 року профінансовано 43993,8 тис. грн (освоєння на 01.10.2025 року становило 42284,08 тис. грн., або 96 відсотків).

За основними показниками роботи транспорту щодо перевезення пасажирів та вантажів статистичну інформацію формує Головне управління статистики у Закарпатській області. У зв'язку із збройною агресією російської федерації проти України з лютого 2022 року відповідно до Закону України „Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період воєнного стану або стану війни" органами статистики призупинене оприлюднення статистичної інформації.

Пільгові перевезення пасажирів, які відповідно до законодавства користуються такими правами, забезпечують автомобільні перевізники, які здійснюють перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

Відповідно до статті 91 Бюджетного кодексу України компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів. Компенсаційні виплати, передбачені у місцевих бюджетах на січень – вересень 2025 року, на автомобільному транспорті становлять 57708,35 тис. гривень.

Маршрутна мережа внутрішньо обласного автобусного сполучення загального користування складається із 432 маршрутів, із яких: 77 міжміських та

272 приміських маршрути, 44 міських та 39 ТГ. Автобусні маршрути загального користування обслуговують 136 перевізників різної форми власності. Для забезпечення перевезення пасажирів щодня на маршрутах області використовується понад 600 транспортних засобів.

Житлово-комунальне господарство та енергозбереження

Підприємствами та організаціями, що здійснюють діяльність у сферах централізованого постачання питної води та відведення і очищення стічних вод, постачання теплової енергії, управління побутовими відходами та управління багатоквартирним будинком, у галузі поховання та перебувають у віданні та підпорядкуванні органів місцевого самоврядування, у поточному періоді 2025 року забезпечено безперебійне надання відповідних послуг населенню, бюджетним установам, релігійним організаціям та комерційним споживачам.

За попередній 2024 рік усім категоріям споживачів надано послуг та виконано робіт у сумі 1078,8 млн грн, очікуваний дохід за результатами діяльності у 2025 році – 1103.6 млн грн, на 2026 рік розрахунковий дохід становитиме 1120,2 млн гривень.

Фінансово-економічний стан підприємств галузі складний, галузь є збитковою. Понад 65 відс. комунальних послуг споживає населення, водночас рівень відшкодування середньозваженими діючими тарифами на послуги із централізованого водопостачання і централізованого водовідведення мінімальних витрат підприємств на надання послуг становить 78,0 та 83,5 відсотка відповідно, що негативно впливає на стан погашення заборгованості за спожиту електроенергію, придбання матеріально-технічних ресурсів для поточного утримання об’єктів та мереж у робочому стані.

Діючі тарифи на послуги з централізованого постачання питної води, централізованого водовідведення не забезпечують відшкодування фактичних економічно обґрунтованих витрат підприємств на виробництво та надання цих послуг, оскільки вартість енергоносіїв постійно зростає, а їх частка у собівартості виробництва і постачання питної води становить 33,5 відсотка, збору та відведення стічних вод – 28,3 відсотка.

Станом на 01.09.2025 заборгованість населення за житлово-комунальні послуги становить – 243,4 млн грн, зокрема за видами послуг:

з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на 93,7 відс., заборгованість населення становить – 171,9 млн грн;

централізованого теплопостачання – 142,0 відс., заборгованість – 0,6 млн грн (населення м. Рахів);

утримання житлового фонду – 94,7 відс., заборгованість – понад 32 млн грн;

управління відходами – 99,8 відс., заборгованість населення становить – 39,8 млн гривень.

Дебіторська заборгованість станом на 01.09.2025 становила 282.6 млн грн, із неї заборгованість за товари, роботи, послуги – 262,7 млн грн, у тому числі заборгованість населення – 243,4 млн гривень.

Кредиторська заборгованість підприємств галузі на 01.09.2025 становила 279,9 млн грн, із неї: заборгованість за товари, роботи, послуги – 124,2 млн гривень.

Рівень розрахунків підприємств водопровідно-каналізаційного господарства області за спожиту електричну енергію за січень – вересень 2025 року становить 101,1 відс., станом на 01.10.2025 заборгованість становить 43,6 млн грн, у тому числі заборгованість за електричну енергію – 38,7 млн грн, за послугу з розподілу електричної енергії – 4,9 млн гривень.

Теплопостачальні підприємства, які працюють із використанням природного газу, не мають заборгованості за спожитий природний газ та його транспортування.

З метою забезпечення безпеки і стійкості роботи критично важливих підприємств прийняті технічні рішення щодо встановлення альтернативних джерел енергозабезпечення – сонячних електростанцій.

Такі альтернативні джерела енергозабезпечення встановлено на водозаборах у містах Мукачево, Ужгород, Тячів, селищі Солотвино, селі Розівка та інших.

З метою забезпечення стабільної роботи об’єктів централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які працюють з енергоємним обладнанням, у 2026 році передбачається подальший розвиток та створення локальних сонячних електростанцій на таких об’єктах для споживання електричної енергії на власні цілі.

Щоквартальний моніторинг проведення підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства, що перебувають у віданні та підпорядкуванні виконавчих комітетів місцевих рад, виробничого лабораторного контролю за якістю питної води централізованих систем водопостачання та якості стічної води централізованих систем водовідведення свідчить, що мають місце випадки невідповідності відібраних проб вимогам санітарних норм і правил.

У поточному році суб’єктами господарювання, що здійснюють діяльність у сфері централізованого водопостачання, відібрано 5111 проб та проведено дослідження за епідемічними показниками, фізико-хімічними, санітарно-токсикологічними та органолептичними показниками, із яких 3 проби мають відхилення від стандарту. Найпоширеніші відхилення показників – це перевищення заліза, марганцю, а також наявна каламутність.

Відповідно до інформації, отриманої від підприємств водопровідно-каналізаційного господарства щодо проведення виробничого лабораторного контролю якості очистки стічної води централізованої системи водовідведення, було відібрано на дослідження 537 проби стічної води після очистки на КОС. Невідповідність гранично допустимим показникам дозволів на спеціальне водокористування виявлено у 42 пробах, що свідчить про неефективний технічний стан каналізаційних очисних споруд. Найпоширеніші характерні відхилення від показників дозволів на викиди забруднюючих речовин до водних об’єктів – це наявність азоту амонійного, завислих речовин, сухого залишку, сульфатів, фосфатів, хлоридів, БСК5, аміаку, заліза.

Зазначене обумовлено тим, що біологічна очистка побутових стічних вод через застарілу технологію та знос технологічного обладнання здійснюється лише на очисних спорудах у містах Іршава, Мукачево, Свалява та Ужгород. Крім того, діючі каналізаційні очисні споруди вичерпали свій експлуатаційний та технологічний ресурс, застосовується застаріла технологія очистки стічних вод, об'єкт у місті Ужгород працює понад встановлену потужність.

Зі збільшенням навантаження на системи підготовки води та системи водовідведення, у зв'язку зі збільшенням в області внутрішньо переміщених осіб та розміщенням релокованих підприємств, збільшуються витрати на непередбачувані протиаварійні роботи, придбання альтернативних джерел живлення для роботи насосного обладнання, додаткових обсягів реагентів, споживання електричної енергії тощо.

Для забезпечення стабільної безперебійної роботи підприємств комунального господарства, надання якісних послуг споживачам, запобігання банкрутства та відновлення платоспроможності, поліпшення технічного стану об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства за рішеннями виконавчих комітетів місцевих рад (ТГ) схвалено програми фінансової підтримки підприємств комунального господарства, у тому числі підприємств водопровідно-каналізаційного господарства.

Кошти спрямовуються на оплату спожитої електроенергії, придбання хімічних реагентів для очищення та підготовки питної води та знезараження стічних вод, проведення аварійно-відновлювальних робіт та робіт з технічного обслуговування обладнання на об'єктах критичної інфраструктури.

Крім того, для забезпечення безперебійної роботи в частині надання житлово-комунальних послуг споживачам, у разі виникнення аварійних та інших відключень електроенергії на об'єктах водопровідно-каналізаційного господарства встановлено 163 одиниці автономних джерел живлення.

У форматі виконання заходів обласної соціальної програми „Питна вода Закарпаття" на 2023 – 2026 роки у звітному році реалізовано проєкт „Будівництво каналізаційної мережі пров. Михайла Печунки в м. Хуст. Коригування", на співфінансування якого з обласного бюджету надано субвенцію бюджету Хустської міської територіальної громади у сумі 1762,2 тис. гривень.

Координація виконання заходів із підготовки об'єктів житлово-комунального господарства, паливно-енергетичного комплексу та закладів соціальної сфери до роботи в осінньо-зимовий період 2025 – 2026 років, затверджених розпорядженням голови облдержадміністрації – начальника обласної військової адміністрації від 22.04.2025 № 258, здійснюється оперативним штабом із питань забезпечення підготовки та стабільного проходження опалювального періоду 2025/26 року. Проведено інвентаризацію котелень установ соціальної сфери та аналіз споживання енергоресурсів. Теплопостачання споживачів області забезпечують 1308 котелень, із них: 1 котельня місцевої ради (м. Рахів) та 1307 котелень – відомчі.

З метою вжиття дієвих заходів до підготовки та реалізації планів ощадного споживання енергоносіїв установами та організаціями, що фінансуються з

державного та/або місцевого бюджетів під час проходження осінньо-зимового періоду 2025/26 року, здійснюється збір та опрацювання даних від органів місцевого самоврядування та інших установ щодо планів ощадного споживання та з початком опалювального періоду – щодо фактичних показників скорочення споживання енергоносіїв, про що надається інформація і Міністерству розвитку громад та територій України.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 липня 2022 р. № 812 „Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу щодо особливостей постачання природного газу виробникам теплової енергії та бюджетним установам" (зі змінами), управлінням здійснюється оперативний супровід та контроль стану укладання нових договорів на період з листопада 2025 до 30 березня 2026 року бюджетними установами області із ТОВ „Газопостачальна компанія „Нафтогаз Трейдинг".

Визначено низку дієвих заходів щодо підготовки та реалізації планів ощадного споживання енергоносіїв під час проходження осінньо-зимового періоду 2025/26 року, зокрема: проведення режимно-налагоджувальних робіт системи газ-повітря в котлах; оптимізація роботи гідравлічної системи котлів та водно-хімічна підготовка; регулювання подачі теплоносія залежно від часу доби, зовнішньої температури, тощо; реконструкція котелень шляхом встановлення додаткових твердопаливних котлів, які працюють на паливних пелетах, встановлення додаткових електричних котлів тощо.

Підготовку паливно-енергетичного комплексу області проведено відповідно до затверджених заходів енергетичних підприємств.

Стратегічною метою виконання завдань з енергозбереження є визначення напрямів скорочення обсягів енергоспоживання в усіх сферах господарювання, підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів, забезпечення реалізації загальнодержавної стратегії скорочення споживання природного газу та зменшення енергетичної залежності держави від його імпорту.

Проблема енергоємності інфраструктури виглядає особливо актуальною через залежність України від імпортних енергоносіїв, зокрема природного газу. Таким чином, впровадження заходів з економії енергоресурсів збільшує енергонезалежність як кожної громади, так і країни загалом.

З цією метою розроблено цільову програму „Тепла оселя" з підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків в Закарпатській області, які беруть участь у програмі „ЕНЕРГОДІМ" Державної установи „Фонд енергоефективності" на 2022 – 2025 роки.

Природоохоронні заходи

З метою розв'язання екологічних проблем, забезпечення збалансованого економічного і соціального розвитку територій, ефективного використання природних ресурсів області в 2025 році реалізується Програма охорони навколишнього природного середовища Закарпатської області на 2024 – 2027

роки. Фінансування природоохоронних заходів проводиться за рахунок коштів спецфонду обласного бюджету за Програмою охорони навколишнього природного середовища Закарпатської області на 2024 – 2027 роки.

У частині розвитку природно-заповідної справи та екологічної мережі проведено заходи, що спрямовані на збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу. Станом на 01.01.2025 питома вага природно-заповідного фонду області становить 16,18 відсотка від загальної площі області.

Для дотримання встановленого режиму охорони та збереження цінних природних комплексів оформлено 30 охоронних зобов'язань на об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення, також затверджено 28 положень про об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення.

На виконання вимог Закону України „Про природно-заповідний фонд України" оформлено 30 охоронних зобов'язань на об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення, також затверджено 28 положень про об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення.

У галузі охорони атмосферного повітря за три квартали 2025 року видано 41 дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. У зазначеному дозволі встановлюються умови до викидів забруднюючих речовин (зокрема, до технологічного процесу, обладнання та споруд, очистки газопилового потоку), виробничого контролю, до адміністративних дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та терміни виконання заходів щодо скорочення обсягів викидів забруднюючих речовин, здійснення контролю за дотриманням встановлених гранично допустимих викидів забруднюючих речовин та умов дозволу на викиди.

Протягом звітного періоду департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації – обласної військової адміністрації розглянуто 30 повідомлень про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, внесених суб'єктами господарювання до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, з яких 5 відхилено в зв'язку з неврахуванням вимог нормативно-правових актів, що регулюють питання оцінки впливу на довкілля планової діяльності. Надано 15 висновків з оцінки впливу на довкілля щодо планованої діяльності, якими визначено допустимість їх провадження. Оприлюднюються документи з оцінки впливу на довкілля планової діяльності на вебсайті департаменту з висвітленням інформації щодо ОВД: назва суб'єкта господарювання – реєстраційний номер справи про ОВД (повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає ОВД, оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, інформація про висновок з оцінки впливу на довкілля, рішення про провадження планованої діяльності (із зазначенням органу, номера та дати їх прийняття.

Згідно із даними реєстру місць видалення відходів (далі – МВВ), станом на 01.01.2025 на території Закарпатської області обліковано 62 паспортизованих МВВ, із яких: 59 місць видалення твердих побутових відходів (далі – ТПВ), 2 – відходів тирси деревинної та 1 – відходів штучного хутра.

Централізований збір та видалення ТПВ на території Закарпатської області здійснюється 36 спеціалізованими підприємствами, охоплено вивезення твердих побутових відходів із 199 населених пунктів області.

Всього в регіоні централізований збір ТПВ організовано у 491 населеному пункті, що становить 80,75 відсотка від загальної кількості (608) населених пунктів області.

Роздільний збір ТПВ (скла, пластику, макулатури та металобрухту) впроваджено у 187 населених пунктах області. Ресурсоцінні складові ТПВ передаються спеціалізованим підприємствам (всього 52 суб'єкти господарювання в області). Зібрані відходи переважно передаються на утилізацію за межі області.

Розв'язання проблеми поводження з твердими побутовими відходами вбачається в організації централізованого збору сміття в усіх населених пунктах області, поступове зменшення кількості сміттєзвалищ та їх модернізація. Рекультивація сміттєзвалищ, які не функціонують. Кардинальним шляхом розв'язання цієї проблеми є роздільний збір ТПВ, сортування та переробка відходів, створення в гірських районах „пунктів" збору ТПВ та будівництво сміттєпереробних заводів у низинних частинах області.

На виконання Закону України „Про стратегічну екологічну оцінку" департаментом за три квартали 2025 року опрацьовано 28 документів та проєктів державного планування, щодо яких була проведена стратегічна екологічна оцінка.

Безпека життя та цивільний захист

Територія області внаслідок географічного положення і кліматичних умов зазнає впливу багатьох видів небезпечних природних явищ, взаємодії низки природних та антропогенних факторів і процесів геологічного, гідрологічного та метеорологічного походження. Тут можливі землетруси силою 7 – 8 балів, сильні вітри із швидкістю до 35 – 40 м/с, паводки від сильних до катастрофічних, багаточисленні зсуви та снігові лавини на схилах гір.

Найважливішими серед них є гідрометеорологічні, які в поєднанні з особливостями поверхні водозаборів (крутизни та величини схилів гір, незначна глибина залягання материнських порід, розчленованості рельєфу) відіграють домінуючу роль у створенні умов для катастрофічних природних явищ, у тому числі паводків, зсувів та селей. Ці процеси набирають загрозливого характеру під час інтенсивних тривалих опадів та бурхливого сніготанення. Дощові та талодощові паводки відзначаються частотою, інтенсивністю перебігу та одночасним охопленням великих площ.

Крім того, слід зазначити, що з особливо небезпечних метеорологічних явищ за кількістю руйнувань будівель та споруд упродовж 2018 – І півріччя 2025 року для області стали характерні шквали, що спостерігаються під час злив і гроз та супроводжуються градом.

Також зростає частота високих паводків внаслідок збільшення водності, посилення антропогенного навантаження, порушення водоохоронного режиму у процесі господарювання. Населення, що проживає в прибережних містах і селах,

зазнає значних матеріальних та моральних втрат від паводків і перебуває в постійному напруженні.

Для захисту населення та населених пунктів, народногосподарських об'єктів і земель від шкідливої дії вод, мінімізації збитків від руйнівної дії паводків і повеней в області реалізується низка заходів щодо інженерного протипаводкового захисту території, упорядкування інфраструктури та розміщення населених пунктів і промислових об'єктів, а також створення нормативно-правової бази для регулювання забудови і поліпшення умов проживання у паводконебезпечних місцевостях.

Слід зазначити, що територія області не відноситься до зони спостереження об'єктів I – II категорії радіаційної небезпеки. На території області відсутні об'єкти, для яких встановлюються санітарно-захисна зона та зона спостереження.

Небезпека техносфери для населення та навколишнього середовища області обумовлена наявністю на території районів з високою густотою проживання населення розгалуженої мережі газо-, нафто-, продукто- та етиленопроводів, наявністю у промисловості, сільському господарстві, енергетиці і комунальному господарстві хімічно-, пожеже- та вибухонебезпечних об'єктів, у тому числі об'єктів підвищеної небезпеки.

Наразі в області відповідно до Порядку ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки та ведення їх обліку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2022 року № 1030 (зі змінами), вже ідентифіковано 120 суб'єктів господарювання, у власності або користуванні яких перебувають об'єкти підвищеної небезпеки.

Підприємства, які виробляють хімічні речовини першого та другого класу небезпеки, на території області відсутні. Використовуються хімічні речовини II класу небезпеки (формаліни та карбамідно-формальдегідні концентрати, а також гідроокис натрію) – на Перечинському лісохімкомбінаті. Хімічні речовини першого та другого класу небезпеки, зокрема такі, що містять фосфіди, метанол, сполуки берилію, талію, сірковуглецю, на території області не виробляються і не використовуються. Відходи, що містять такі речовини, також відсутні. Хлор використовується тільки для знезаражування води на підприємствах сфери житлово-комунального господарства, які займаються водопостачанням та водовідведенням.

Згідно з проведеною класифікацією в області функціонує 4 хімічно небезпечних об'єкти I ступеня хімічної небезпеки: 1 у своїй діяльності використовує аміак (проєктна потужність 8,5 т) та 3 – хлор (проєктна потужність 10,4 т). Сумарний запас цих речовин на підприємствах сягає 18,9 тонн. Персонал хімічно небезпечних об'єктів забезпечений засобами індивідуального захисту на 100 відсотків.

Просторове планування, містобудування та архітектура

За звітний період внесено зміни до Схеми планування території Закарпатської області. Для розроблення внесення змін до Схеми планування території

Закарпатської області оновлено топографічну зйомку території Закарпатської області у масштабі 1:50000 в системі координат УСК-2000, яку виконано ТОВ „ГТЗ-Сервіс” (м. Мукачево). Вартість робіт – 40,0 тис. гривень. Укладено договір з Державним підприємством „Український державний науково-дослідний інститут проектування міст „Діпромісто” імені Ю.М.Білоконя щодо виготовлення „Проекту внесення змін до Схеми планування території Закарпатської області”.

Станом на жовтень 2025 року завершено три етапи розроблення СПТО (згідно з актом виконаних робіт), а саме: І. Актуалізація вихідної інформації. Визначення обсягу робіт до заяви СЕО. ІІ. Створення містобудівної карти. Аналіз містобудівної документації. ІІІ. Демографічний прогноз на 2046 рік. Комплексна оцінка територій. Загалом профінансовано за цими роботами 3 612,30 тис. гривень. У жовтні − листопаді 2025 року планується завершити роботу над IV етапом СПТО загальною вартістю 1 690,38 тис. гривень.

У липні 2025 року відбулася робоча зустріч у Пряшеві (Словацька Республіка), метою якої була координація питань транскордонного просторового планування в прикордонних районах. Головною темою обговорення під час заходу стало питання отримання вихідних даних від Пряшівського та Кошицького самоврядних країв з метою їх врахування у проєкті внесення змін до Схеми планування території Закарпатської області.

Підготовлено відомості щодо державних інтересів для врахування їх під час розроблення містобудівної документації місцевого рівня: комплексних планів просторового розвитку територій Баранинської сільської ради Ужгородського району; Великоберезької сільської ради Берегівського району; Іршавської міської ради та Білківської сільської ради Хустського району; внесення змін до генплану, поєднаного з детальним планом території окремих частин населеного пункту с. Сімер Перечинської міської ради Ужгородського району; детального плану території за межами населеного пункту с. Буковець Пилипецької сільської ради Хустського району; детальних планів територій для будівництва вітрових електростанцій „Гора Полонина Руна” та „Гора Гостра”, які розташовані за межами населених пунктів Ставненської сільської ради Ужгородського району. А також підготовлено відомості щодо переліку регіональних інтересів, які слід врахувати під час внесення змін до Схеми планування території Львівської області.

Проводиться моніторинг розроблення містобудівної документації на місцях. Роботи з розроблення Комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади розпочато у 12-ти громадах. Кількість наявних генеральних планів міст області – 11, генеральних планів селищ – 19, генеральних планів сіл – 578.

Забезпеченість генеральними планами становить 100 відсотків. Загальна кількість детальних планів – 4649; 30 відсотків містобудівної документації місцевого рівня завантажено до містобудівного кадастру державного рівня. Історико-архітектурно-опорні плани (ІАОП) затверджено у 10 населених пунктах області. ІАОП для м. Мукачево, м. Перечин та селища Королево Берегівського

району перебувають на стадії доопрацювання та будуть подані на розгляд до Міністерства культури та інформаційної політики України.

Верифікація повноважень виконавчих органів територіальних громад для роботи у Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва (ЄДЕССБ).

Повноваження виконавчих органів з питань містобудування та архітектури верифіковано у 56 територіальних громадах області, у 8 громадах – повноваження залишаються неверифікованими.

Моніторинг стану верифікації даних про адреси будівель та споруд у Єдиному державному реєстрі адрес (ЄДРА). Першим етапом наповнення ЄДРА була верифікація вулиць, яку завершили всі 64 територіальні громади області.

Верифікацію даних про адреси будівель і споруд на 100 відс. завершили чотири територіальні громади. Решта громад продовжують роботу в цьому напрямі.

Обласна Рада безбар'єрності Закарпаття утворена згідно з розпорядженням голови обласної державної адміністрації – начальника обласної військової адміністрації від 06.06.2024 № 628 (зі змінами від 27.03.2025 № 187). У 2025 році проведено сім засідань, під час яких розглянуто дев'ять питань порядку денного.

Моніторинг виконання Плану заходів з реалізації Національної стратегії безбар'єрності на 2025 – 2026 роки через електронну інформаційно-аналітичну систему PROJECT^{UA}. Розроблено 64 безбар'єрні маршрути у територіальних громадах краю. Визначено відповідальних осіб з питань безбар'єрності у 64 тергромадах. Затверджено місцеві плани заходів з безбар'єрності у 37 тергромадах. Утворено 64 місцеві ради безбар'єрності.

Ринок праці

Станом на 01.10.2025 загальна чисельність працюючих у Закарпатській області становила 207 061 особу, що на 7,3 відс. менше порівняно з показником на 01.01.2025 (223 440 осіб).

Середня заробітна плата в Україні за вересень 2025 року становила 26,623 тис. грн, а зокрема в Закарпатській області – 23,628 тис. гривень.

Кількість працівників у сферах: комерція (юридичні особи) – 74 195; бюджет (державні та комунальні) – 68 050; ФОП (активні) – 44 204; ФОП (наймані працівники) – 20 612.

На ринку праці Закарпатської області спостерігається збільшення потреби у кваліфікованій робочій силі.

У січні – вересні 2025 року роботодавці поінформували Закарпатський обласний центр зайнятості про наявність 9,5 тис. вакансій.

Вакансії за видами економічної діяльності: 25,3 відс. – підприємства переробної промисловості; 10,9 відс. – освіта; 13,8 відс. – торгівля та ремонт; 12,2 відс. – охорона здоров'я.

Упродовж 9 місяців поточного року послугами служби зайнятості скористалися 11,3 тис. осіб, з них 5,4 тис. мали статус зареєстрованого безробітного. За січень – вересень поточного року за сприянням Закарпатського обласного центру зайнятості роботу отримали 6,6 тис. осіб.

За сприяння обласного центру зайнятості до громадських та інших робіт тимчасового характеру залучено 618 осіб.

Упродовж січня – вересня 2025 року за направленням обласної служби зайнятості 1,1 тис. безробітних проходили професійне навчання. Видано 357 ваучерів. Упродовж 9 місяців 2025 року профорієнтаційними послугами охоплено 26,6 тис. осіб, зокрема 5,2 тис. осіб, які мали статус зареєстрованого безробітного, та 21,4 тис. осіб, що навчаються у навчальних закладах різних типів (5,9 тис. осіб), бажають змінити роботу, та інші категорії громадян.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності служби зайнятості є сприяння працевлаштуванню демобілізованим захисникам і захисницям України – учасникам бойових дій, та їх адаптація до цивільного життя, та особам з інвалідністю внаслідок війни.

Послугами Закарпатського обласного центру зайнятості у 2025 році скористалися 311 осіб із числа учасників бойових дій та 89 осіб з інвалідністю внаслідок війни, із них мали статус зареєстрованого безробітного 182 особи із числа учасників бойових дій та 63 осіб з інвалідністю внаслідок війни. За сприяння служби зайнятості отримали роботу 57 учасників бойових дій та 22 особи з інвалідністю внаслідок війни.

Для забезпечення професійно-кваліфікаційного рівня шукачів роботи вимогам роботодавців з початку року за направленням Закарпатського обласного центру зайнятості 18 учасників бойових дій та 10 осіб з інвалідністю внаслідок війни проходили професійне навчання. З метою підтримання конкурентоспроможності на ринку праці 22 особи із числа учасників бойових дій отримали ваучер. За урядовим проєктом „єРобота” на розвиток власної справи 29 осіб із числа учасників бойових дій отримали гранти.

Важливим напрямом діяльності служби зайнятості є сприяння в пошуку роботи внутрішньо переміщеним особам. Упродовж січня – вересня 2025 року за допомогою Закарпатського обласного центру зайнятості шукали роботу 1,4 тис. осіб цієї категорії, зокрема 868 мали статус зареєстрованого безробітного. Для пришвидшення їх працевлаштування 149 внутрішньо переміщених осіб проходили професійне навчання. Також 88 внутрішньо переміщених осіб отримали ваучер на навчання. За 9 місяців 2025 року за сприяння служби зайнятості було працевлаштовано 415 внутрішньо переміщених осіб. Для мотивації та підтримки роботодавців щодо працевлаштування ВПО надано компенсації, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 331, за працевлаштування 363 осіб.

Серед проблемних питань у сприянні працевлаштуванню слід відзначити таке. На ринку праці області спостерігається нестача робочої сили за робітничими професіями, зокрема: водій автотранспортних засобів, складальник, швачка, оператор верстатів з програмним керуванням, комплектувальник, верстатник деревообробних верстатів, вантажник тощо. Ускладнює підбір роботи і укомплектування вакансій невисокий рівень оплати праці.

Так, середній розмір оплати праці за вакансіями, які пропонувались у січні – вересні 2025 року для укомплектування службою зайнятості, становив лише 11,7 тис. грн (при мінімальному розмірі заробітної плати 8000,0 гривень.

Розвиток освітньої галузі та спорту

За оперативними даними, станом на 1 вересня 2025 року в області функціонують 565 закладів загальної середньої освіти, у тому числі 545 – комунальної та 20 – приватної форми власності, 585 закладів дошкільної освіти, 18 закладів позашкільної освіти, 34 інклюзивно-ресурсні центри, 13 закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Відповідно до освітніх потреб жителів області вживаються заходи для формування мережі ліцеїв, що забезпечуватимуть здобуття повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2027 року.

З метою розширення мережі закладів спеціалізованої освіти військового профілю рішенням обласної ради від 27.03.2025 № 1299 на базі Великоберезнянської загальноосвітньої санаторної школи-інтернату I – III ступенів Закарпатської обласної ради створено Великоберезнянський ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою Закарпатської обласної ради та з 1 вересня 2025 року розпочато навчання для дівчат та хлопців.

На базі Ужгородського наукового ліцею Закарпатської обласної ради відкрито новий сучасний об’єкт спортивної інфраструктури: сучасний гуртожиток на 50 осіб, реконструйоване футбольне поле та новий баскетбольний майданчик.

Відкрито оновлений спортивний зал у Центрі олімпійської підготовки СК „ЮНІСТЬ”.

Сформовано перелік осередків для викладання навчального предмета „Захист України” у закладах освіти – 46, у тому числі у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Із 1 вересня розпочали роботу 40 таких осередків.

В області проведено IV (фінальний) етап Всеукраїнських учнівських олімпіад з таких предметів: хімія, правознавство, румунська мова та література, словацька мова та література, чеська мова та література, угорська мова та література, фінальний етап Всеукраїнського конкурсу „Учитель року – 2025” у номінації „Хімія”.

Грошовими преміями відзначено 12 переможців обласного етапу конкурсу „Учитель року – 2025” у номінаціях „Зарубіжна література”, „Історія”, „Технології/Трудове навчання”, „Хімія” та переможців фінальних етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів і конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт Малої академії наук України.

Забезпечено роботу освітнього каналу з підготовки до НМТ – 2025.

На Закарпатті відбулися фінальні етапи Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри „Сокіл” („Джура”) для різних вікових груп з усіх куточків України загальною кількістю 470 учасників.

До загальнонаціонального проєкту „Шкільні ліги Закарпаття” в системі „Пліч-о-пліч Всеукраїнські шкільні ліги” серед учнів закладів загальної середньої

освіти у сезоні 2024/2025 в області долучилося 14 800 школярів. 4 команди нашого регіону посіли призові місця у фіналі другого сезону всеукраїнського етапу наймасштабніших спортивних змагань України „Пліч-о-пліч”.

В області впроваджується мережа адаптивних клубів „Нестримні”. З початку 2025 року в області проведено 19 спортивних заходів для осіб з інвалідністю внаслідок війни та з обмеженнями повсякденного функціонування. Загалом у заходах взяло участь понад 500 осіб.

Забезпечується організаційно-методичний супровід відпочинку та дозвілля учнів у філії „Арніка” Комунального закладу позашкільної освіти „Закарпатський центр дитячої та юнацької творчості ПАДІЮН”, налагоджено комунікацію з регіонами України щодо забезпечення освітньо-культурних потреб дітей, які перебувають на деокупованих територіях. Упродовж січня- жовтня 2025 року організовано відпочинок для 513 дітей, із них – 245 дітей із Донецької, Запорізької, Сумської та Луганської областей.

В області здійснюються заходи щодо закупівлі шкільних автобусів. Станом на 01.10.2025 закуплено 25 шкільних автобусів, спеціально обладнаних місцями для перевезення маломобільних груп населення, у сумі 96 249,9 тис. грн, у тому числі 84 769,9 тис. грн – кошти субвенції, та укладено угоду на закупівлю 10 шкільних автобусів. Додатково отримано 5,8 млн грн субвенції для закупівлі ще двох автобусів.

До переліку закладів освіти, які у 2025/2026 навчальному році розпочали пілотування реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, включено Хустський багатопрофільний ліцей №1 імені Івана Магули. З державного бюджету для придбання обладнання для навчальних кабінетів природничої, математичної та технологічної освітніх галузей для закладу (10 клас) передбачено 10 000,0 тис. гривень.

Спрямовано державної субвенції у сумі 34 745,4 тис. гривень для чотирьох проєктів: реконструкції харчоблоків закладів загальної середньої освіти.

Перша опорна кухня в Закарпатській області створена за сучасними технологіями.

П’ять закладів загальної середньої освіти області взяли участь зі створення сучасного простору, на базі яких функціонуватимуть STEM лабораторії.

На базі чотирьох закладів професійної (професійно-технічної) освіти області за рахунок субвенції з державного бюджету створено навчально-практичні центри сучасної професійної (професійно-технічної) освіти. З державного бюджету на цю мету передбачено кошти субвенції у сумі 15 703,0 тис. гривень.

На базі Свалявського професійного коледжу створено Центр розвитку кар’єри, що об’єднав представників бізнесу, влади та закладу освіти.

Охорона здоров’я

Пріоритетними напрямами діяльності департаменту охорони здоров’я облдержадміністрації – обласної військової адміністрації упродовж 9 місяців 2025 року була реалізація державної політики у галузі охорони здоров’я, а саме:

реалізація стратегічних напрямів щодо подальшого реформування медичної галузі в умовах адміністративно-територіальної реформи, що відбулась, децентралізації та автономізації закладів охорони здоров'я області;

реалізація інфраструктурного етапу реформи охорони здоров'я, зокрема належне функціонування спроможної мережі Закарпатського госпітального округу як у візуальному його сприйнятті, так і матеріально-технічному оснащенні закладів охорони здоров'я, відповідно до кластеризації, що здійснена;

підвищення доступності медичної допомоги жителям області шляхом наближення менш складних послуг до пацієнта та концентрації високотехнологічних послуг для важчих випадків у кластерних та надкластерних закладах охорони здоров'я;

розбудова сучасної системи медичної реабілітації, яка ґрунтується на доказовості, доступності та людиноцентричності;

реалізація ветеранської політики у закладах охорони здоров'я області;

розбудова системи доказової та доступної психологічної допомоги мешканцям області;

імплементація рішень Ради безбар'єрності щодо виконання заходів з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору;

забезпечення потреб ЗС України шляхом належного функціонування військово-лікарських комісій територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, військово-лікарських комісій госпітальних баз, забезпечення надання медичних послуг військовослужбовцям, які евакуйовуються із зон бойових дій, а також реалізація медичних послуг для ветеранів війни;

забезпечення альтернативними джерелами живлення закладів охорони здоров'я для безперебійної їх роботи в умовах воєнного стану, що триває в Україні.

Станом на 01.09.2025 в області 333 надавачі медичних послуг мають укладені договори з Національною Службою здоров'я України у сумі 4 440 260 768, 0 гривень. Первинну медичну допомогу надають 112 надавачів послуг, із яких: 41 – комунальні некомерційні підприємства, 26 – приватні заклади охорони здоров'я та 45 ФОПів, забезпечивши її територіальну доступність. 29 закладів охорони здоров'я надають спеціалізовану стаціонарну медичну допомогу, у яких розгорнуто та функціонує 6347 ліжок.

Кадрове забезпечення в установах та закладах охорони здоров'я області станом на 01.09.2025: 17 733,25 штатних посад, із яких 14 895,4 зайняті; 4 245,5 штатних посад лікарів, із яких 3 550,65 зайняті; 6908,5 штатних посад середнього медичного персоналу, із яких 5956,75 зайняті.

Із обласного бюджету на 2025 рік передбачено видатки (зі змінами) на галузь ,,Охорона здоров'я" у сумі 249 059,4 тис. гривень.

На 2025 рік в обласному бюджеті передбачена субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я у сумі 21 280,0 тис. гривень.

Крім того, в обласному бюджеті у 2025 році передбачені видатки: на оплату комунальних послуг та енергоносіїв у сумі 108 544,8 тис. гривень; на забезпечення

заходів шести обласних Програм у сумі 119 234,6 тис. грн, у тому числі за загальним фондом – 57 595,8 тис. грн., за спеціальниму фондом – 61 638,8 тис. гривень.

Для виконання державної програми „Доступні ліки” в області функціонує 227 аптек та розгорнуто 708 місць відпуску лікарських засобів.

За 9 місяців 2025 року виписано та відпущено 388,6 тис рецептів на лікарські засоби у сумі 195,74 млн гривень.

Щодо розбудови системи медичної реабілітації. Станом на 01.09.2025 в області 19 (дев’ятнадцять) підприємств надають медичну послугу за пакетом № 54 „Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у амбулаторних умовах” та 15 комунальних некомерційних підприємств сфери охорони здоров’я за пакетом медичних гарантій № 53 „Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у стаціонарних умовах”.

На придбання реабілітаційного обладнання виділено з обласного бюджету 28,0 млн гривень. Також реалізується проєкт „Реконструкція нежитлової будівлі літ. „Б” із добудовою та благоустроєм прилеглої території під реабілітаційний центр за адресою: вул. Грибоєдова 20 „Б” в м. Ужгород”. Загальна кошторисна вартість будівництва становить 779 499,608 тис. гривень.

15 закладів охорони здоров’я мають укладений договір з НСЗУ за ПМГ № 53 „Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у стаціонарних умовах”, із них 13 – комунальні некомерційні підприємства: 7 – кластерні, 2 – надкластерні та 1 – загальна лікарня.

В області створені Центри Ментального здоров’я у кластерних лікарнях та обласній багатопрофільній лікарні для дитячого населення.

Створені та функціонують тимчасові позаштатні військово-лікарські комісії госпітальної бази з питань військово-лікарської експертизи військовослужбовців у цивільних закладах охорони здоров’я, що визначені відповідно до окремого доручення Головнокомандувача Збройних Сил України від 06.03.2022 № 794.

Забезпечена безперебійна робота військово-лікарських комісій територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки.

В області реалізується постанова Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2024 року № 212 „Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зубопротезування окремих категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України”.

За пакетом „Зубопротезування окремих категорій осіб, які захищають/захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України” надано 2 580 медичних послуг у сумі 14 464 776 гривень.

За пакетом „Зуболікування окремих категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України” надано 9 039 медичних послуг у сумі 14 228 359 гривень. Разом використано коштів у сумі 28 693 135,00 грн, що становить 77,2 відс. від запланованих коштів (37 191 406, 00 гривень).

Організовано роботу закладів охорони здоров’я, що спрямована на підтримку ветеранів війни, військовослужбовців, під час їх лікування в цивільних закладах охорони здоров’я області, зокрема щодо введення посади помічника ветерана.

Забезпечено безперебійну роботу закладів охорони здоров’я, які визначені базами, на яких функціонують експертні команди, що здійснюють оцінювання повсякденного функціонування особи.

Вжито заходів з обов’язкового встановлення об’єктів альтернативного електрозабезпечення та установок зберігання енергії у громадських та адміністративних будівлях закладів охорони здоров’я. Комплекти сонячних електростанцій (СЕС) з акумуляторами встановлено в 31 закладі охорони здоров’я.

Відповідно до наказу МОЗ від 04.12.2024 № 2025, МОЗ України здійснено розподіл фотовольтаїчних електростанцій між регіонами, у тому числі для 20 амбулаторій загальної практики сімейної медицини (АЗПСМ, амбулаторія) Закарпатської області.

Постачальник здійснив постачання обладнання на вищезазначені об’єкти в грудні 2024 року та здійснив монтаж протягом наступних місяців фотовольтаїчної системи та самих фотовольтаїчних панелей.

Встановлення сонячних електростанцій (СЕС) забезпечує значну економію бюджетних коштів для оплати витрат на електроенергію, що робить їх вигідним інвестиційним рішенням для закладів охорони здоров’я. СЕС знижує залежність від централізованого енергопостачання та забезпечує заклади стабільним та надійним джерелом енергії.

Культура

Культурне обслуговування населення області здійснюють 4 обласні професійні театри та 1 муніципальний драматичний театр, академічний камерний хор „Кантус”, Заслужений академічний Закарпатський народний хор, обласна філармонія (в якій працює 5 професійних музичних колективів), Академія культури і мистецтв, Ужгородський музичний коледж імені Д. Задора, 67 мистецьких шкіл, обласний організаційно-методичний центр культури, 434 клубні заклади та 452 бібліотеки системи Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, 18 комунальних музеїв, із них три – обласні.

На території Закарпатської області взяті під охорону держави та потребують збереження 1765 пам’яток матеріальної культурної спадщини, із яких: 506 – археології, 469 – історії, 76 – монументального мистецтва, 489 – архітектури та містобудування, 41 – садово-паркового мистецтва, 175 – ландшафтних, 9 – науки і техніки. До Державного реєстру нерухомих пам’яток України занесено 161 пам’ятку, із них: 102 за категорією національного значення, 59 – місцевого значення.

Протягом звітного періоду департаментом культури облдержадміністрації – обласної військової адміністрації, закладами культури та мистецтва області здійснювалися заходи, спрямовані на створення належних умов для задоволення культурних, духовних та інформаційних потреб населення, піднесення

патріотизму, підвищення ролі культури в консолідації суспільства, підтримку творчих ініціатив.

Упродовж реалізації Програми розвитку культури Закарпатської області на 2024 – 2026 роки було організовано заходи з відзначення державних свят, ювілейних та пам'ятних дат. Обсяг фінансового забезпечення Програми за дев'ять місяців становить 2 552,0 тис. гривень. Спільно з обласними закладами культури проведено: культурно-мистецький проєкт „Коляди у старому селі", фестиваль-конкурс стрілецької пісні „Красне поле", відкритий театральний фестиваль „Драма сьогодення", відкритий фестиваль-конкурс дитячого та юнацького театрального мистецтва „Юні зірки Мельпомени", конкурс українського художнього слова імені Івана Ірлявського „Моя весна", відкритий фестиваль-конкурс „Ужгородський Березіль", міжнародну науково-практичну конференцію „Ерделівські читання", фестиваль-конкурс нацменшин „Золото Карпат", XIII Міжнародний фестиваль органної музики імені Наталії Висіч, відкритий фестиваль сучасної духовної музики, фестивалі-конкурси „Легенди Карпат", „Веселковий передзвін", угорської народної пісні „Жайворонок"(„Pacsirta"), обласний етап Всеукраїнського конкурсу „Лідер читання", родинне свято „Найкраща читаюча сім'я", конкурси здобувачів освіти мистецьких шкіл області тощо. Проведено конкурси та урочисте вручення обласних премій у галузі літератури та мистецтва, визначено переможців та нагороджено 21 лауреата. Проведено також презентації книг, чисельні вистави та концертні програми, виставки, майстер-класи тощо.

Департамент культури облдержадміністрації долучився до міжнародної конференції з питань культури України „Співпраця заради стійкості", організованої МКСК України, яка об'єднала 29 делегацій із різних країн. З метою презентації творчих досягнень на міжнародному, всеукраїнському та регіональних рівнях мистецькі колективи області представляли свою творчість за кордоном, де взяли участь у культурно-мистецьких акціях у Словаччині, Румунії, Хорватії, Чехії, Угорщині.

З галузевої програми виділено кошти для придбання сценічних костюмів для Заслуженого академічного Закарпатського народного хору, поповнення фондів та придбання комп'ютерної техніки для обласних бібліотек, поповнення фондів обласних музеїв. Мистецькі школи області поповнились 1730 примірниками книг за сприяння МКСК України та Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти.

За рахунок коштів Програми охорони культурної спадщини Закарпатської області на 2024 – 2026 роки виготовлено проєктно-кошторисну документацію на ліквідацію аварійного стану пам'ятки архітектури місцевого значення „Синагога" (сучасна Обласна філармонія) в м. Ужгород – 100,0 тис.грн; на базі обласних музеїв проведено дві міжнародні науково-практичні конференції у сумі 100,0 тис. грн та за результатами конференції видано „Науковий вісник Закарпатського обласного краєзнавчого музею імені Т. Легоцького".

Обласні заклади культури беруть участь у 5 грантових програмах:

Закарпатський академічний обласний український музично-драматичний театр імені братів Ю.-А. та Є.Шерегіїв у програмі „Стійкість суспільства через культуру” Українського культурного фонду для реалізації інклюзивного мистецького проєкту „Чути серцем – театр рівних можливостей та творчості”;

Закарпатський музей народної архітектури та побуту реалізовує міжнародний грантовий проєкт „Поза національностями. Етнографічні та культурні подібності між румунами, українцями та словаками регіону Верхньої Тиси”;

Закарпатський обласний краєзнавчий музей імені Тиводара Легоцького – грантовий проєкт HUSKROUA/23/S/2.2/009 „Цифрові рішення для об’єктів спадщини Сабінова та Ужгорода”;

Академія культури і мистецтв – грантові проєкти „Інтеграційна освітня співпраця задля толерантності, інклюзії та міжкультурного навчання” та „English4Ukraine”;

Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека імені Федора Потушняка – грант від Посольства США на розширення мережі центрів „Вікно в Америку” для створення інклюзивного простору в бібліотеці.

Соціальна підтримка сім’ї, дітей та молоді

Станом на 30 вересня 2025 року на первинному обліку в службах у справах дітей області перебуває 2054 дитини-сироти та дитини, позбавлені батьківського піклування. Варто зазначити, що тенденція до зменшення кількості дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, спостерігалася впродовж 2012 – 2021 років. Починаючи з 2022 року, спостерігалася тенденція до збільшення зазначеної категорії дітей, однак у 2024 року та за 9 місяців 2025 року кількість дітей зазначеної категорії зменшилася на 51 дитину.

Більшість дітей (1742 дитини) охоплено сімейними формами виховання, із них: перебуває під опікою/піклуванням та проживає в сім’ях громадян – 1452 дитини, знаходяться на вихованні у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім’ях 290 дітей. Загальна кількість вихованців, які виховуються у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім’ях, – 360.

Упродовж 9 місяців 2025 року 240 дітей набули статус дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування; до сімейних форм виховання влаштовано 277 дітей, у тому числі 58 дітей усиновлено, 183 – влаштовано під опіку/піклування, 19 – в дитячі будинки сімейного типу та прийомні сім’ї, 17 дітей повернуто на виховання до біологічних батьків. Ще 24 дитини влаштовано у сім’ї майбутніх опікунів/піклувальників.

У взаємодії з підрозділами ювенальної превенції Національної поліції та органами освіти під час профілактичних рейдів „Вулиця”, „Вокзал”, „Підліток” впродовж 9 місяців 2025 року виявлено 210 дітей, 152 – вилучено, у тому числі 44 – з вулиці.

Службами у справах дітей райдержадміністрацій, міських, сільських, селищних рад обстежено 1371 функціонально неспроможну сім’ю, вилучено 107

дітей. За невиконання батьківських обов'язків попереджено 544 батьків, ініційовано притягнення до відповідальності – 173.

Аналіз обліку служб у справах дітей області за підсумками 9 місяців 2025 року дає підстави стверджувати про збільшення кількості підоблікових дітей, які проживають у функціонально неспроможних сім'ях: з 911 дітей, які проживали у 359 сім'ях, де батьки або особи, що їх замінюють, ухиляються від виконання своїх батьківських обов'язків, на 01.01.2025, до 918 дітей у 380 сім'ях станом на 01.10.2025.

Разом з тим зменшилась кількість дітей, що систематично залишають місце постійного проживання. Так, станом на 01.01.07 на обліку перебувало 214 таких дітей, станом на 01.01.2012 – 22 дітей, станом на 01.01.2022 – 13, станом на 31.12.2024 – 2 дитини, на 01.07.2025 – 1.

На здійснення соціального захисту позбавлених сімейного виховання дітей, які опинилися у складних житлово-побутових умовах, залишили навчальні заклади, спрямовувалась діяльність притулку для дітей (смт Батьово). Упродовж липня – вересня 2025 року в заклад поступило та утримувалось 59 дітей, вибуло – 28. Станом на 01.10.2025 в закладі утримується 31 дитина.

Для адаптації в суспільстві бездоглядних та безпритульних дітей, надання їм протягом тривалого періоду соціальної, психологічної, медичної та інших видів допомоги у м. Свалява діє Закарпатський центр соціально-психологічної реабілітації дітей на 20 місць. За 9 місяців 2025 року до закладу влаштовано 25 дітей, реабілітацію пройшло 25.

Упродовж 9 місяців 2025 року спостерігається тенденція до збільшення кількості дітей:

які перебувають на обліку з приводу жорстокого поводження. Якщо станом на 01.01.2025 на обліку перебувало 132 дитини цієї категорії, то станом на 01.10.2025 їх налічується 136, взято на облік упродовж 9 місяців 2025 року 86 дітей;

які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів та проживають в Закарпатській області. Якщо станом на 01.01.2025 на адреси служб у справах дітей надійшло 1725 звернень щодо отримання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, то станом на 01.10.2025 – 2169. Із числа осіб, що звернулися, 2126 особам надано відповідний статус. Станом на 01.01.2025 на обліках служб у справах дітей області перебувало 1596 дітей та 105 осіб зазначеної категорії, а станом на 01.10.2025 – 1956 дітей та 170 осіб.

Виконання місцевих бюджетів

За 2024 рік до місцевих бюджетів області мобілізовано податків, зборів та інших доходів у сумі 11 499,4 млн грн, що на 0,9 відс., або на 103,3 млн грн менше, ніж за 2023 рік. Причиною скорочення є віднесення та зарахування з 1 жовтня 2023 року до доходів державного бюджету податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових

винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу.

За 2025 рік до місцевих бюджетів області очікуються надходження податків, зборів та інших доходів у сумі 13 396,8 млн грн, що на 16,5 відс., або на 1 897,4 млн грн більше, ніж за 2024 рік. Причиною росту є збільшення надходжень податку та збору на доходи фізичних осіб, податку на прибуток підприємств, акцизного податку, податку на майно, єдиного податку, коштів від продажу землі.

На 2026 рік до місцевих бюджетів області прогнозуються надходження податків, зборів та інших доходів у сумі 14 372,9 млн грн, що на 7,3 відс., або на 976,1 млн грн більше очікуваних надходжень за 2025 рік. Ріст надходжень прогнозується за рахунок збільшення податку та збору на доходи фізичних осіб та єдиного податку.

Видатки у 2024 році становили 18 573,5 млн грн, що на 3,2 відс., або 610,7 млн грн менше за показник 2023 року. У 2025 році очікується збільшення видатків порівняно з 2024 роком на 9,9 відс., їх обсяг становитиме до 20 406,6 млн гривень.

Попри те, що триває збройна агресія росії і пріоритетність видатків у 2025 році залишається такою, як у попередньому році, очікується зростання видатків на галузі освіти, соціального захисту, культури і фізичної культури.

Оскільки на 2026 рік не всі трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам наразі доведені Міністерством фінансів України, у розрахунковому показнику враховано на рівні очікуваного надходження у 2025 році освітню субвенцію, субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами та додаткову дотацію на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров’я. Зазначені показники будуть уточнені після доведення Міністерством фінансів України відповідних трансфертів.

Крім того, не розподіленими залишаються декілька субвенцій з державного бюджету, зокрема на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення відповідно до Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни, забезпечення харчуванням учнів закладів загальної середньої освіти тощо.

Отже, дотацій і субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на 2026 рік при розрахунку видатків враховано у сумі 7 640,5 млн грн, що на 8,0 відс. більше очікуваних надходжень у 2025 році.

Загалом обсяг видатків місцевих бюджетів на 2026 рік прогнозується у сумі 22 013,4 млн грн, що на 7,9 відс. більше очікуваних видатків за 2025 рік.

Наразі в умовах воєнного стану в Україні пріоритетними залишатимуться видатки на підтримку Збройних Сил України, забезпечення територіальної оборони та соціального захисту населення.

Соціальна підтримка та реабілітація ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей

Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації – обласної військової адміністрації здійснює координацію та контроль за виконанням заходів Регіональної програми „Захист” щодо соціальної підтримки та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей на 2025 – 2027 роки. Програма спрямована на підвищення якості життя, соціальну адаптацію та психологічне відновлення ветеранів.

Станом на 01 жовтня 2025 року за регіональною програмою „Захист” здійснено виплати у сумі понад 40,4 млн грн для понад 2600 осіб, зокрема поранених, травмованих, сімей загиблих, зниклих безвісти та полонених. На опрацюванні перебуває 275 звернень у сумі 6 426 000 гривень.

За ініціативи голови Закарпатської обласної державної адміністрації – начальника обласної військової адміністрації Мирослава Білецького одноразова допомога ветеранам, які повернулися з полону, збільшена у 10 разів – з 5 тис. до 50 тис. гривень.

У межах Програми діють такі напрями підтримки:

відшкодування витрат на зубопротезування військовослужбовців, у тому числі тих, що повернулися з полону;

відшкодування витрат на санаторно-курортне лікування ветеранів війни та членів сімей загиблих;

відшкодування вартості лікарських засобів для лікування псоріазу;

фінансування спортивних, дозвіллєвих та освітніх заходів для ветеранів.

Питання забезпечення житлом ветеранів війни та родин загиблих Захисників і Захисниць України визначено одним із пріоритетних напрямів роботи. Так, у 2024 році освоєно 115,0 млн грн на виплати грошових компенсацій для придбання житла ветеранами та родинами загиблих, 58 сімей отримали кошти.

Потреба у грошовій компенсації для придбання житла на 2025 рік станом на 1 квітня 2025 року становила 83,4 млн грн для 36 заявників.

У серпні 2025 року профінансовано 20 заявників у сумі 46,5 млн гривень. Крім того, станом на 15.10.2025 подано додаткову потребу у сумі 28,6 млн грн (для 14 заявників).

Комунальний заклад „Ветеранський простір ВДОМА” є ключовим елементом реалізації ветеранської політики в області та партнером управління у наданні допомоги ветеранам і членам їхніх родин.

Заклад забезпечує: психологічну, правову та соціальну підтримку; сприяння працевлаштуванню; організацію освітніх, культурних і реабілітаційних заходів для адаптації ветеранів до мирного життя.

Станом на 01 жовтня 2025 року у закладі працевлаштовано 71 фахівця із супроводу ветеранів, 70 з них працевлаштовані у КЗ „Ветеранський простір ВДОМА” ЗОР, 1 – у КЗ „Центр надання соціальних послуг Великобичківської селищної ради”, із них 12 працюють при закладах охорони здоров’я. Передбачено введення посад фахівця із супроводу ветеранів у кожній територіальній громаді для координації доступу до послуг і програм підтримки ветеранам війни та членам їх родин.

Закарпатська область приділяє особливу увагу створенню безбар'єрного середовища та забезпеченню рівного доступу до послуг для всіх категорій ветеранів, зокрема осіб з інвалідністю.

Важливим кроком у цьому напрямі стало функціонування інклюзивної автошколи на базі Ужгородського національного університету, яка з 2024 року акредитована та адаптована до потреб людей з інвалідністю. Це перша така автошкола на Закарпатті і восьма в Україні.

Частиною розвитку інклюзивності є створення команди „CS Gladiator" – першої в області ветеранської команди з адаптивних видів спорту, заснованої у 2024 році на базі спортивного залу „Карпатська Січ" у співпраці з Ветеранським хабом Закарпаття. Команда налічує 34 ветерани війни, з них 25 – ветерани з ампутаціями кінцівок. Проєкт став унікальним прикладом соціальної інтеграції та фізичної реабілітації через спорт.

Управління активно розвиває партнерство з інститутами громадянського суспільства. Одним із ключових партнерів є ГО „Ветеранський Хаб психосоціальної та юридичної підтримки учасників бойових дій", на базі якої в Ужгороді створено безпечний простір для ветеранів, де надається психологічна, юридична та інша допомога.

У 2025 році за ініціативи управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації – обласної військової адміністрації та за підтримки Українського ветеранського фонду відбувся форум „Соціальна адаптація ветеранів: партнерство з ветеранськими просторами й організаціями".

Метою заходу було об'єднання зусиль державних структур, ветеранських просторів, громадських організацій і фондів задля ефективної підтримки ветеранів, їхніх родин та родин загиблих. За результатами форуму створено Координаційну раду з питань ветеранської політики при Закарпатській обласній військовій адміністрації.

Також триває створення мережі ветеранських просторів у кожній територіальній громаді, які стануть осередками підтримки, інтеграції та реабілітації захисників.

В управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації передано функцію організації та проведення відкритого конкурсу соціальних проєктів для ветеранських організацій.

Наразі розробляється порядок проведення конкурсу, який дозволить уже з початку 2026 року надавати фінансову підтримку з обласного бюджету громадським і благодійним організаціям ветеранів, учасників бойових дій, членів сімей загиблих, зниклих безвісти та полонених – для реалізації проєктів, спрямованих на підтримку тих, хто постраждав внаслідок війни.

Підтримка внутрішньо переміщених осіб в області

Закарпаття – одна з найменших областей України з населенням на початок 2022 року 1,2 млн. осіб, що з початку повномасштабної війни стала глибоким тилом і прихистком для людей та бізнесу, які змушені були виїхати з рідних міст і сіл.

Станом на 01.10.2025 в області відповідно до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, держателем якої є Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України, перебуває на обліку 123 581 ВПО (в тому числі 34 844 дитини, 4 719 осіб з інвалідністю, 18 411 осіб похилого віку).

Після взяття на облік за місцем фактичного проживання та отримання довідки встановленого взірця всі внутрішньо переміщені особи мають право на призначення та виплату усіх видів державних допомог та отримують соціальні, освітні, медичні послуги відповідно до потреб і вимог чинного законодавства.

Загальна сума коштів нарахованої державної фінансової допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам в 1 півріччі 2025 року становила 253,079 млн. гривень. З 01.07.2025 функцію призначення, нарахування і виплати державних допомог передано Пенсійному фонду України.

Реалізація заходів з підтримки внутрішньо переміщених осіб здійснюється шляхом фінансування за рахунок коштів місцевих бюджетів закладів освіти, культури, охорони здоров'я, фізичної культури, соціального захисту населення, які надають відповідні публічні послуги всім жителям області. На 2025 рік на підтримку ВПО станом на 01.10.2025 в обласному бюджеті передбачено 54,8 млн грн, із них профінансовано 33,2 млн грн, на програми із забезпечення житлом ВПО передбачено 10,5 млн грн, профінансовано 8 млн гривень. У бюджетах громад станом на 01.10.2025 на підтримку ВПО передбачено 22,7 млн грн, із них профінансовано 12,5 млн грн та на програми по забезпеченню житлом ВПО передбачено 3,9 млн грн, профінансовано 3,2 млн. гривень.

В області діють 7 регіональних програм для підтримки ВПО, у тому числі Програма облаштування місць для тимчасового перебування внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей з числа внутрішньо переміщених осіб у Закарпатській області на 2024 – 2025 роки та Програма компенсації частини процентної ставки за іпотечними кредитами, отриманими на умовах державної програми „єОселя", у Закарпатській області на 2023 – 2027 роки, яка передбачає надання компенсації частини процентної ставки у розмірі 3 відс. річних, в тому числі внутрішньо переміщеним особам (станом на 01.10.2025 отримує зазначену компенсацію 27 позичальників, із них 11 ВПО).

Відповідно до заходів Комплексної програми підтримки внутрішньо переміщених осіб у Закарпатській області на 2023 – 2025 роки з метою заохочення місцевого населення до надання тимчасового прихистку ВПО закарпатцям, які безоплатно прихистили вимушених переселенців, надається одноразова матеріальна допомога в сумі 4,0 тис. гривень за розміщення 2-х і більше ВПО, а за розміщення багатодітної сім'ї та сімей, у складі яких є особа з інвалідністю (I, II групи), розмір одноразової матеріальної допомоги становить 15,0 тис. гривень. Наразі такою можливістю скористались 103 заявники, яким виплачено 445,0 тис гривень. Також за цією програмою надано матеріальну допомогу 123 ВПО у сумі 396,0 тис. гривень.

Станом на 01.10.2025 7 сімей ВПО скористались Програмою покращення житлових умов мешканців Закарпатської області та військовослужбовців

Збройних Сил України, членів їх сімей шляхом пільгового кредитування „Власний дім".

Відповідно до Програми будівництва (придбання) житла у Закарпатській області на 2023 – 2026 роки, якою передбачено пропорційне (1/3) залучення коштів обласного бюджету, бюджету ТГ та добровільних внесків фізичних і юридичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством, у червні 2025 року у м. Перечин Ужгородського р-ну відкрили житловий комплекс „Добрі Сусіди" для релокованих працівників – ВПО з м. Краматорськ. Переселенцям пропонують 13 нових будинків на 126 квартир, пільгові тарифи, школу й дитсадок.

Саме Закарпаття стало одним з перших регіонів в державі, який розробив та затвердив обласну програму психосоціальної підтримки „ТИ ЯК?". А в кінці 2024 року за підтримки донорів на базі департаменту соціального захисту населення відкрито Закарпатський обласний центр психосоціальної підтримки осіб, постраждалих від війни.

Від початку прийняття рішень про евакуацію і до сьогодні Закарпаття продовжує приймати організовані групи евакуйованих осіб з територій, де оголошена обов'язкова евакуація родин з дітьми. Так, у січні – вересні 2025 року було прийнято організовані Донецькою та Дніпропетровською обласними адміністраціями групи евакуйованих родин (278 евакуйованих осіб, з них 166 дітей). Обласною військовою адміністрацією спільно з гуманітарними організаціями забезпечується зустріч та перевезення евакуйованих груп цивільного населення від залізничної станції „Мукачево" до місць тимчасового проживання. Всі сім'ї забезпечуються гуманітарною допомогою з речей першої необхідності (продуктові набори, засоби гігієни, сезонний одяг, постільна білизна тощо). Невідкладно здійснюється комплекс заходів щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб, оцінки їх потреб для надання необхідних соціальних послуг та усіх видів державної допомоги (на проживання ВПО, малозабезпеченим, багатодітним, особам з інвалідністю тощо).

В області затверджено Перелік місць тимчасового проживання Закарпатської області, який містить 111 МТП із загальною кількістю ліжко-місць на 4181 особу.

Станом на 01.10.2025 в психоневрологічних інтернатах, геріатричному пансіонаті, дитячих будинках-інтернатах області на повному утриманні за рахунок коштів обласного бюджету продовжують перебувати 255 ВПО, які були підопічними аналогічних закладів інших областей.

В області сформовано перелік об'єктів нерухомості, які за умови здійснення в них капітальних ремонтів можна було б розглядати для розміщення ВПО або релокації спеціалізованих закладів разом з персоналом та відповідним фінансуванням. Станом на 01.10.2025 в зазначеному переліку є 39 об'єктів, після здійснення ремонтних робіт в яких можливо додатково розгорнути до 1625 місць для тимчасового проживання ВПО.

За інформацією Закарпатського обласного центру зайнятості, у 2025 році станом на 01.10.2025 кількість зареєстрованих безробітних з числа ВПО становить

868 осіб, працевлаштовано 415 осіб, сума виплаченої допомоги ВПО із безробіття в 2025 році станом на 01.10.2025 становила 4243,6 тис. гривень.

Розроблено Інформаційний довідник місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб у Закарпатській області, який містить короткий опис МТП, контактну інформацію та фото приміщень (https://zaksoc.gov.ua/mistsia-timchasovogo-prozhivannia-mtp). Довідник надіслано в територіальні громади області для розповсюдження та проведення відповідної інформаційної кампанії.

Діє „гаряча лінія" з соціальних питань для внутрішньо переміщених осіб за тел.: +380682893301.

Для участі у реалізації регіональної політики у сфері забезпечення та захисту прав та інтересів ВПО при обласній військовій адміністрації утворена та працює Рада з питань ВПО. Аналогічні ради утворені при 6 райдержадміністраціях та 16 виконавчих комітетів місцевих рад (ТГ).

Враховуючи вищезазначене, пріоритетним напрямом у регіональній політиці щодо захисту прав ВПО на найближчий період є прийняття коротко- та середньострокових рішень, спрямованих на впровадження ефективних механізмів задоволення базових потреб людини та забезпечення доступу до послуг, посилення здатності громад сприяти адаптації внутрішньо переміщених осіб.

РОЗДІЛ 2.
Основні завдання і заходи економічного і соціального розвитку області у 2026 році

З*овнішньоекономічна діяльність та інвестиційна політика*

Актуальні питання:

залучення іноземного капіталу в інвестиційні проєкти зі значними інвестиціями на території області;

формування сприятливого інвестиційного іміджу області для іноземних інвесторів;

розвиток мережі індустріальних парків;

доступ до інвестиційних ресурсів;

підтримка у започаткуванні та розвитку експорту;

комунікація з бізнесом (обмін досвідом та інформацією);

збереження трудового потенціалу.

Ключові завдання та заходи:

стимулювання розвитку мережі індустріальних та еко-індустріальних парків;

організація та проведення офіційних зустрічей, конференцій з питань популяризації інвестиційних можливостей та розвитку експортного потенціалу підприємств області;

актуалізація та поширення інформації про інвестиційні та експортні пропозиції територіальних громад з метою залучення інвестиційних коштів у їх розвиток, земельні ділянки, об'єкти нерухомості, які пропонуються для реалізації інвестиційних проєктів;

надання консультативно-методичної допомоги територіальним громадам щодо розроблення інвестиційних паспортів та інвестиційних проєктів, інформаційний супровід реалізації проєктів зі значними інвестиціями на території області;

залучення представників бізнес-спільноти області до участі в інвестиційних форумах та бізнес-конференціях;

співпраця та налагодження обміну інформацією із зацікавленими державними установами у напрямі розвитку зовнішньоекономічних зв'язків та залучення інвестицій, офіційними представництвами України за кордоном, у тому числі торговельно-економічними місіями у їх складі, для промоції інвестиційного та експортного потенціалу підприємств області під час виставково-ярмаркових заходів, презентацій, візитів;

налагодження оперативного обміну актуальною інформацією з питань інвестування.

Промисловість

Актуальні питання:

ускладнення роботи промислових підприємств в умовах воєнного стану у зв'язку з тотальною нестачею робочої сили та кваліфікованих кадрів, пов'язане з загальною мобілізацію в Збройні сили України;

втрата каналів продажу та ринків збуту промислової продукції, руйнування ланцюгів постачання готової продукції та сировини;

загроза енергетичних блекаутів у зимовий період, яка ускладнює роботу підприємств – нові графіки роботи, часто незручні, зокрема й організація робочого процесу у нічний період доби, а також придбання альтернативних джерел живлення (генераторів, сонячних батарей);

виробництво та інші активи релокованого бізнесу частково або повністю втрачені через бойові дії, заблоковані в оточених ворогом містах; у підприємств недостатньо власних обігових коштів на запуск повноцінного виробництва на нових локаціях;

складнощі підприємств з імпортом та експортом товарів, сировини, комплектуючих, виходу на Європейські ринки. Переважна більшість підприємств легкої промисловості області працює за давальницькою схемою і залежить від зарубіжних партнерів, що стримує розвиток вітчизняного товаровиробника.

Ключові завдання та заходи:

залучення підприємств місцевої промисловості до виконання завдань оборонного характеру, зокрема, виробництва товарів оборонного призначення та для створення логістичних і сервісних центрів підтримання військової та спеціальної техніки;

створення сприятливих умов для роботи релокованих підприємств, супровід релокованого бізнесу та території області, допомога в підборі площ для розміщення виробництв, перевезенні й розселенні персоналу; добір працівників у місцях дислокації після переїзду;

підтримка наукових та індустріальних парків на території області; впровадження еколого/енергозберігаючих прогресивних технологічних процесів; освоєння нових конкурентоспроможних виробів; промоція експортних можливостей регіону та просування товаровиробників області; перехід підприємств від давальницької схеми виробництва на виготовлення продукції з власної сировини; подальше залучення іноземних та вітчизняних інвестицій.

Розвиток малого і середнього підприємництва

Актуальні питання:

збереження стійкості сектору малого та середнього бізнесу області в умовах війни, а в подальшому його структурної перебудови та ефективної роботи, враховуючи малі та середні підприємства релокованого бізнесу;

фінансова та інформаційна підтримка підприємств малого та середнього бізнесу, зокрема, в рамках обласної Програми розвитку малого та середнього підприємництва на наступні роки, завданнями та заходами якої передбачена всебічна допомога суб'єктам господарювання та сприяння розвитку підприємництва.

Ключові завдання та заходи:

створення сприятливих умов для розвитку сильного конкурентоспроможного сектору малого та середнього підприємництва, враховуючи обмежені можливості фінансової підтримки та значні виклики, що постали не тільки перед областю, а й всією країною;

створення середовища для формування та функціонування суб'єктів малого та середнього підприємництва, зокрема релокованих підприємств; поліпшення умов для регіонального та релокованого бізнес-середовища; підвищення ролі малого та середнього підприємництва у розв'язанні соціально-економічних проблем регіону, а саме: підвищення рівня його конкурентоздатності та інноваційності, збільшення внеску в загальні обсяги виробництва регіону, створення нових робочих місць, зменшення рівня безробіття, формування стабільного джерела доходів бюджету, насичення споживчого ринку якісними товарами і послугами для задоволення потреб населення, формування середнього класу для забезпечення соціальної стабільності;

сприяння підвищенню соціальної відповідальності бізнесу шляхом проведення навчання, інформаційно-консультаційних заходів, у тому числі поширення інформації щодо відповідних бізнес-практик та реалізованих проєктів соціальної, корпоративної відповідальності на місцевому рівні.

Європейська інтеграція та транскордонне співробітництво

Актуальні питання:

поглиблення міжурядового співробітництва у форматі спільних рад та комісій, зокрема Українсько-Угорської, Українсько-Словацької, Українсько-Румунської та Українсько-Польської міжурядових комісій з питань транскордонного співробітництва;

розширення договірно-правової бази між Закарпаттям і регіонами сусідніх країн та укладення нових угод у сферах економіки, культури, науки й екології;

підтримка активної участі у реалізації ініціатив у рамках реалізації стратегії ЄС для Карпатського регіону та Дунайської транснаціональної програми, а також фінансування міжнародних проєктів у рамках інструментів „Сусідство, розвиток і міжнародне співробітництво" (NDICI) для залучення міжнародної технічної допомоги;

подальше розширення співпраці в рамках єврорегіонів, а саме: „Карпатський єврорегіон" і ЄОТС „ТИСА";

проведення спільних фестивалів, виставок, наукових конференцій, присвячених культурній спадщині Карпатського регіону;

підтримка транскордонних економічних кластерів;

розвиток спільних транскордонних механізмів моніторингу та управління водними ресурсами басейну річки Тиса та прикордонних територій;

модернізація прикордонної інфраструктури;

розвиток транскордонної освітньо-наукової співпраці;

укладання транскордонних проєктів у сфері охорони здоров'я;

посилення співробітництва з ЄС у сфері міжнародної безпеки та міграційної політики.

Ключові завдання і заходи:

інституційне забезпечення розвитку транскордонного співробітництва здійснюватиметься в рамках участі делегацій Закарпатської області у засіданнях міжурядових рад, комісій, робочих груп, у тому числі: Українсько-Словацької міжурядової комісії з питань транскордонного співробітництва, Українсько-Угорської міжурядової змішаної комісії з питань транскордонного та прикордонного співробітництва, Українсько-Польської міжурядової Координаційної Ради з питань міжрегіонального співробітництва, Міжурядової Українсько-Румунської робочої групи з транскордонного та міжрегіонального співробітництва та інших міжнародних платформах, діяльність яких спрямовано на розвиток транскордонного співробітництва;

інтеграція до європейських ініціатив і програм Європейської стратегії;

розвиток культурно-гуманітарних зв'язків;

підтримка молодіжних програм;

організація обмінів для студентів та молоді з прикордонних регіонів країн ЄС;

реалізація міжнародних проєктів зі збереження культурно-історичних пам'яток Закарпаття;

реалізація транскордонних проєктів зі зменшення впливу кліматичних змін;

спільна робота з країнами ЄС щодо моніторингу стану природного середовища на прикордонних територіях;

співпраця з сусідніми країнами у напрямі відкриття нових пунктів пропуску та модернізація існуючих, реалізація проєктів із запровадження електронної черги для автотранспорту та інноваційних рішень для спрощення перетину кордону;

організація міжнародних заходів освітньо-наукової співпраці у сфері наукових досліджень, обмін науковцями та сприяння здійсненню спільних наукових досліджень;

сприяння діяльності міжнародних освітніх проєктів і програм обміну у сфері охорони здоров'я, у тому числі підвищення кваліфікації медичних працівників;

запровадження спільних програм управління міграційними потоками.

Агропромисловий комплекс

Актуальні питання:

відсутність на території області виноградного розсадника;

недосконаліть наукового супроводу та відповідних навчальних програм у вівчарстві, виноградарстві та виноробстві;

бронювання військовозобов'язаних працівників агропромислового комплексу.

Ключові завдання та заходи:

створення належних умов для розвитку виробництва продукції рослинництва;

досягнення позитивних змін в галузі рослинництва;

сприяння розвитку галузей тваринництва;

створення фермерських господарств та сімейних фермерських господарств;

максимально ефективне використання наявних ресурсів розвитку та підвищення рівня забезпеченості продукцією власного виробництва;

стимулювання розвитку малого і середнього підприємництва на сільських територіях;

залучення інвестицій в агропромисловий комплекс області, у тому числі міжнародних фінансових організацій.

діяльність в агропромисловому комплексі області буде спрямована на розвиток товарного високоефективного виробництва продукції, відтворення і раціонального використання племінних (генетичних) ресурсів, створення сприятливих умов для комплексного розв'язання соціальних проблем села та розвитку сільських територій, зростання доходів сільського населення, створення конкурентоспроможного аграрного сектору, забезпечення продовольчої безпеки регіону;

ресурсне забезпечення передбачених завдань і заходів здійснюватиметься за рахунок реалізації регіональних програм, зокрема: Програми розвитку та підтримки галузі рослинництва в області на 2026 – 2030 роки; Програми розвитку і підтримки тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції на 2026 – 2030 роки; Програми розвитку вівчарства в області на 2025 – 2029 роки.

Туристично-рекреаційна сфера

Актуальні питання:

недостатня розбудова туристичної інфраструктури (пішохідні та велосипедні маршрути, туристичні стоянки тощо) до найпопулярніших туристично-рекреаційних об'єктів області;

незадовільний стан окремих ділянок місцевих доріг, що перешкоджає доступності до туристичних локацій;

недосконала статистична звітність у галузі туризму;

відсутність розробленої і затвердженої на державному рівні програми підготовки та перепідготовки фахівців туристичного супроводу (екскурсоводи, гіди-перекладачі, провідники, спортивні інструктори тощо);

неврегульоване законодавство у сфері туризму (зелений туризм, сільський туризм);

велика частка тіньового ринку туристичних послуг;

диспропорція розвитку туристичної інфраструктури у територіальних громадах області;

неузгодженість обов'язків, прав, повноважень у галузі туризму між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади;

недофінансування галузі.

Ключові завдання та заходи:

розвиток оздоровчо-лікувального туризму на базі мінеральних та біотермальних вод Закарпаття;

розвиток сільського (зеленого) туризму;

розвиток доступних умов для відвідування туристичних об'єктів особами з інвалідністю та іншими маломобільними особами;

розвиток екологічного туризму на основі природо-заповідних територій краю

створення та просування туристичного продукту Закарпаття на внутрішньому і міжнародному туристичних ринках;

популяризація регіонального туристичного продукту Закарпаття через участь у регіональних, загальноукраїнських та міжнародних спеціалізованих заходах (виставках, конференціях, засіданнях за круглим столом, семінарах, тренінгах тощо);

забезпечення роботи офіційного туристично-інформаційного порталу „Вітаємо на Закарпатті", його підтримка та обслуговування;

організація і проведення Днів туризму на Закарпатті;

випуск інформаційних видань про туристично-рекреаційну індустрію області, підготовка матеріалів до друку у спеціалізованих туристичних виданнях України; підготовка відеофільмів, промоційних відео, панорамних світлин про іміджеві туристичні продукти Закарпаття;

підготовка і поширення інформації про туристично-рекреаційну привабливість Закарпаття (у тому числі соціального спрямування) шляхом розміщення інформації у мережі Інтернет, виготовлення/придбання, включення до телерадіопрограм промоційних відео- та аудіороликів, сюжетів, світлин тощо;

організація інформаційно-пізнавальних турів місцями туристично-рекреаційної привабливості області для представників туристичних компаній України та з-за кордону, преси тощо;

сприяння розвитку активних видів туризму (пішохідного, гірського, гірськолижного, водного, кінного тощо) з урахуванням необхідності забезпечення ефективного природокористування та охорони навколишнього середовища;

активізація міжнародної співпраці у сфері туризму і курортів;

налагодження співпраці між владою, представниками туристичного бізнесу та громадськістю, у тому числі підтримка проєктів програм інститутів громадського суспільства у сфері туризму та курортів, спрямованих на популяризацію туристичного потенціалу Закарпатської області.

Інфраструктура та дорожнє господарство

Актуальні питання:

недостатнє фінансування дорожньої галузі, що не дозволяє проводити будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт мережі доріг місцевого значення області в необхідних обсягах із доведенням термінів експлуатації дорожнього покриття до міжремонтних строків;

недостатнє фінансування на ремонт штучних споруд (мостів), більша частина яких потребує ремонту.

Проблемні питання галузі транспорту:

необхідність внесення змін та вдосконалення на законодавчому рівні механізму пільгових перевезень пасажирів автомобільним транспортом;

необхідність передбачення у місцевих бюджетах коштів для виплати компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян транспортом загального користування;

наявність на ринку автомобільних перевезень „нелегальних” перевізників;

необхідність оновлення рухомого складу усіх видів транспорту.

Ключові завдання та заходи:

приведення до належного експлуатаційного стану автомобільних доріг загального користування області, розбудова та проведення ремонту магістральних автомобільних доріг за напрямками міжнародних і національних транспортних коридорів, під’їздів до контрольно-пропускних пунктів на державному кордоні.

Недостатньо ефективними є механізми конкуренції та самоорганізації транспортних підприємств та державне регулювання ринку транспортних послуг.

Неефективна система управління державними транспортними підприємствами веде до незадовільних результатів їхньої роботи, збитковості, неспроможності забезпечити оновлення власного рухомого складу та відтворення застарілої транспортної інфраструктури на паритетних з державою та приватними інвесторами засадах.

Житлово-комунальне господарство та енергозбереження

Актуальні питання:

зношеність існуючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що призводить до аварійних ситуацій з наступним погіршенням режиму водопостачання, а також якості та безпеки питної води;

неефективна робота більшості діючих каналізаційних очисних споруд, які вичерпали свій термін експлуатації та не забезпечують дотримання стандартів очищення стічних вод;

загроза забруднення підземних вод через відсутність системи централізованого водовідведення та очистки стічних вод у переважній більшості населених пунктів області – селищах та селах;

належне вирішення питання розвитку інженерних мереж (водопостачання та водовідведення з будівництвом очисних споруд) у населених пунктах та на прилеглих до них територіях, де проводиться подальша інтенсивна забудова (будівництво житлових, громадських будівель, промислових об'єктів);

низький рівень впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів, що негативно впливає на екологічний та санітарний стан навколишнього природного середовища;

неналежна робота адміністративних комісій та комісій з виявлення безхазяйних відходів, що призводить до утворення несанкціонованих та стихійних сміттєзвалищ;

низький рівень охоплення домогосподарств, підприємств, установ та організацій області послугою з управління побутовими відходами та недостатня робота органів місцевого самоврядування відповідної територіальної громади для забезпечення укладання із суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність із збирання, перевезення та оброблення побутових відходів;

низький рівень впровадження системи роздільного збору побутових відходів.

Ключові завдання та заходи:

актуалізація місцевих стратегічних та програмних документів у сфері питного водопостачання та централізованого водовідведення на рівні територіальних громад області, концентрація капіталовкладень на виконання робіт з будівництва нових та реконструкцію/капітальний ремонт діючих водозабірних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання;

пошук та залучення інвестицій і додаткових джерел фінансування на реалізацію проєктів розвитку сфери централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для збереження водних ресурсів області;

будівництво нових та реконструкція/капітальний ремонт діючих водозабірних споруд із застосуванням новітніх технологій та обладнання;

реконструкція існуючих каналізаційних очисних, будівництво нових, у тому числі локальних, каналізаційних очисних споруд, особливо у сільських та гірських населених пунктах, з метою зменшення викидів комунальних стоків безпосередньо у водні об'єкти області;

проведення капітального ремонту та реконструкції аварійних ділянок

водоводів, каналізаційних колекторів, водопровідних та каналізаційних мереж і споруд на них;

розвиток інженерних мереж водопостачання та водовідведення з будівництвом насосних станцій, очисних споруд у населених пунктах, де здійснюється подальша забудова прилеглих територій;

впровадження заходів щодо охорони та захисту об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства (об'єктів критичної інфраструктури);

формування житлової політики відповідно до загальнодержавних пріоритетів та створення розвиненого конкурентного середовища на ринку обслуговування житла;

дотримання законодавства у сфері благоустрою територій населених пунктів;

максимальне охоплення населення та комерційних споживачів послугами з управління побутовими відходами у всіх населених пунктах області, подальше впровадження системи роздільного збору твердих побутових відходів;

будівництво майданчиків для встановлення установок з пресування твердих побутових відходів або придбання мобільних сортувальний ліній твердих побутових відходів;

реалізація проєктів з будівництва сміттєсортувальних/сміттєпереробних комплексів.

Природоохоронні заходи

Актуальні питання:

забруднення поверхневих водойм стічними водами об'єктів житлово-комунального господарства області та цивільного призначення;

організація централізованого збору, розміщення та утилізації твердих побутових відходів.

Ключові завдання та заходи:

зменшення скиду забруднених стічних вод передбачено за рахунок будівництва водокористувачами локальних каналізаційно-очисних споруд, інтенсифікації існуючих каналізаційно-очисних споруд, реконструкції та будівництва нових каналізаційно-очисних споруд.

Безпека життя та цивільний захист

Актуальні питання:

необхідність розроблення державних цільових програм, реалізація заходів яких спрямовуватиметься на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру і забезпечення їх належного фінансування з державного бюджету;

недостатнє та нерівномірне фінансування профільної регіональної програми;

значний вплив людського фактору на стан техногенної безпеки;

застарілість та фізична зношеність діючої системи централізованого оповіщення „Сигнал-ВО", що використовується для оповіщення населення у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій.

Ключові завдання та заходи:

забезпечення належного функціонування територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту Закарпатської області в умовах воєнного стану;

створення місцевих автоматизованих систем централізованого оповіщення;

створення Центрів безпеки громадян у територіальних громадах області;

накопичення місцевих та регіонального матеріальних резервів в обсягах, необхідних для забезпечення проведення першочергових відновних робіт, пов'язаних із ліквідацією наслідків прогнозованих надзвичайних ситуацій та здійснення заходів в умовах воєнного стану;

збільшення об'єктів фонду захисних споруд (сховищ, протирадіаційних укриттів, споруд подвійного призначення, найпростіших укриттів, первинних (мобільних) укриттів), приведення їх у відповідність до вимог законодавства;

проведення навчання керівного складу органів управління ЄДС ЦЗ, підготовка її сил і засобів, а також населення до дій в умовах загрози та виникнення можливих надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, терористичних проявів у мирний час та в особливий період.

Просторове планування, містобудування та архітектура

Актуальні питання:

забезпечення функціонування системи містобудівного кадастру та внесення змін до містобудівної документації регіонального рівня згідно із Комплексною обласною програмою про внесення змін до Схеми планування території Закарпатської області із проведенням її експертизи та створення (функціонування) містобудівного кадастру Закарпатської області на 2024 – 2028 роки.

Ключові завдання та заходи:

приведення у відповідність до нового адміністративно-територіального устрою України наявної містобудівної документації і у разі необхідності розроблення нової містобудівної документації;

забезпечення розгляду проєктів містобудівної документації на обласній архітектурно-містобудівній раді при управлінні містобудування та архітектури облдержадміністрації – обласної військової адміністрації;

врахування державних та регіональних інтересів під час розроблення містобудівної документації на місцях;

постійний моніторинг за проведенням робіт з розроблення Комплексних просторових планів розвитку територій територіальних громад на місцях;

затвердження генеральних планів населених пунктів області, роботи над якими завершено цього року;

організація проведення робіт щодо розроблення історико-архітектурних опорних планів міст, що включені до списку історичних населених місць України;

реалізація заходів із функціонування системи містобудівного кадастру та Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Ринок праці

Актуальні питання:

дисбаланс між попитом та пропозицією робочої сили;

аналіз співвідношення вакансій та незайнятих громадян у професійно-кваліфікаційному розрізі: вільних робочих місць менше, ніж кількість претендентів практично за усіма групами професій;

на ринку праці області спостерігається нестача робочої сили за робітничими професіями, зокрема: водій автотранспортних засобів, складальник, швачка, оператор верстатів з програмним керуванням, комплектувальник, верстатник деревообробних верстатів, вантажник тощо.

ускладнений підбір роботи та укомплектування вакансій;

невисокий рівень оплати праці;

середній розмір оплати праці на вакансіях, які пропонувались у січні – вересні 2025 року для укомплектування центром зайнятості, становив лише 11,7 тис. грн. (при мінімальному розмірі заробітної плати 8000,0 гривень).

Ключові завдання та заходи:

сприяння забезпеченню зайнятості населення, проведення заходів, що пришвидшують працевлаштування незайнятих громадян, які звернулися в службу зайнятості;

підвищення результативності співпраці з роботодавцями, якісне заповнення вакансій;

підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації безробітних відповідно до сучасних вимог роботодавців та потреб ринку праці;

подальше сприяння тимчасовій зайнятості (громадські роботи, інші роботи тимчасового характеру) з метою збереження мотивації до праці та матеріальної підтримки безробітних;

здійснення профорієнтаційних заходів для населення, у тому числі безробітних, з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці і моніторингу кадрової потреби економіки області, з використанням новітніх технологій; надання сучасних профорієнтаційних послуг з питань розвитку навичок самовизначення, самомотивації, самостійного планування кар'єри для різних категорій клієнтів служби зайнятості;

надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу, у тому числі учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей;

видача ваучерів на навчання для підтримання конкурентоспроможності на ринку праці;

надання компенсацій за фактичну оплату праці та/або єдиного соціального внеску з метою стимулювання роботодавців до працевлаштування безробітних та ВПО.

Розвиток освітньої галузі та спорту

Актуальні питання:

розвиток системи освіти, орієнтованої на потреби регіонального ринку праці, відповідно до потреб регіональної економіки;

забезпечення впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти „Нова українська школа”;

створення інклюзивного освітнього середовища;

створення безпечного середовища та найкращих умов для навчання та виховання, всебічного розвитку індивідуальних здібностей дітей;

забезпечення соціальної та психологічної підтримки для дітей усіх вікових категорій;

впровадження нових інформаційно-комунікаційних технологій для учасників освітнього процесу за принципом STEM-освіта та робототехніка;

приведення споруд цивільного захисту (укриття) до стану придатності, здійснення ремонтів, забезпечення обладнанням тощо;

упровадження механізму стимулювання обдарованої молоді;

створення умов для розвитку різних видів спорту, визнаних в Україні, вдосконалення системи підготовки спортивного резерву, збірних команд області та кандидатів до національних збірних команд, забезпечення пріоритетного розвитку традиційних для області видів спорту;

підтримка та розвиток олімпійського, неолімпійського, параолімпійського та дефлімпійського руху.

Ключові завдання та заходи:

створення безпечного, комфортного безбар’єрного середовища у закладах освіти та зміцнення їх навчально-матеріальної бази;

продовження системної роботи щодо модернізації мережі закладів загальної середньої освіти. Формування мережі ліцеїв, що забезпечуватимуть здобуття повної загальної середньої освіти, з 1 вересня 2027 року;

забезпечення взаємозв’язку ринку освітніх послуг і ринку праці; упровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку кадрів у закладах професійної (професійно-технічної) освіти;

створення можливостей для самореалізації та розвитку потенціалу молоді в Україні через підвищення спроможності інститутів громадянського суспільства у молодіжній сфері, які діють на принципах демократичного врядування, застосування наявних та нових інструментів для активної участі та інтеграції молоді у суспільне життя і подальший розвиток українського суспільства;

упровадження нових підходів до навчання учнів, у тому числі дистанційних форм навчання;

STEM-освіта та роботехніка;

упровадження механізму стимулювання обдарованої молоді;

створення умов для розвитку різних видів спорту, визнаних в Україні. Підтримка проведення спортивних заходів і спортивних змагань ветеранів війни та адаптивного спорту.

Охорона здоров'я

Актуальні питання:

створення у Закарпатській області Центру медичної та психологічної реабілітації як для військових, так і для цивільних за такими основними напрямами лікувально-реабілітаційних впливів:

психологічна реабілітація після перенесеної психологічної та бойової травми;

лікування хронічних неінфекційних захворювань, наявних у пацієнта;

метаболічна корекція віддалених наслідків перенесеної бойової та психологічної травми з метою упередження їх соматизації.

Ключові завдання та заходи:

реалізація стратегічних напрямів щодо подальшого реформування медичної галузі в умовах адміністративно-територіальної реформи, що відбулась, децентралізації та автономізації закладів охорони здоров'я області;

реалізація інфраструктурного етапу реформи охорони здоров'я, зокрема формування спроможної мережі Закарпатського госпітального округу та у візуальному сприйнятті самих лікарень, матеріально-технічне оснащення закладів охорони здоров'я;

формування мережі закладів охорони здоров'я за певним функціоналом, укомплектуванням, яка повинна надавати усі необхідні медичні послуги на території проживання людини, а також досягнення цілей, що впроваджуються Програмою медичних гарантій в Україні;

підвищення доступності медичної допомоги жителям області шляхом наближення менш складних послуг до пацієнта та концентрації високо-технологічних послуг для важчих випадків у кластерних та надкластерних закладах охорони здоров'я;

розбудова системи доказової медичної реабілітації у кластерних та надкластерних закладах охорони здоров'я;

імплементація рішень Ради безбар'єрності щодо виконання заходів з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрності;

створення Центру медичної реабілітації та системи психологічної реабілітації у Закарпатській області.

Культура

Актуальні питання:

вкрай обмежене фінансування галузі культури області;

слабка матеріально-технічна база закладів культури;

втрата кваліфікованого кадрового потенціалу, насамперед у зв'язку із низькою заробітною платою;

повільні темпи цифрової трансформації у сфері культури;

інвентаризація та збереження об'єктів культурної спадщини.

Ключові завдання та заходи:

підготовка та проведення культурно-мистецьких акцій, фестивалів, конкурсів, концертів, театральних прем'єр, презентації книг тощо;

виготовлення облікової документації об'єктів культурної спадщини та їх відповідне нанесення на карти Державного земельного кадастру;

інвентаризація пам'яток культурної спадщини області, виявлення та облік нових об'єктів;

співпраця із обласними творчими спілками, громадськими об'єднаннями, національно-культурними товариствами з питань розвитку культури;

підтримка творчої та обдарованої молоді, дітей.

Соціальна підтримка сім'ї, дітей та молоді

Актуальні питання:

недостатня кількість соціальних працівників у територіальних громадах;

недостатня якість роботи соціальних працівників із сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах;

відсутність місць у закладах, де надаються послуги з догляду та підтриманого проживання.

Ключові завдання та заходи:

забезпечення фахівцями соціальної роботи у територіальних громадах для здійснення соціального супроводу осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах;

законодавчо визначити критерії якості роботи соціальних працівників із сім'ями, що опинилися у складних життєвих обставинах;

розширення мережі Центрів життєстійкості;

формування мережі центрів підтриманого проживання на території області;

формування мережі закладів догляду за особами похилого віку.

Підтримка внутрішньо переміщених осіб на період дії воєнного стану

Актуальні питання:

потреба у тимчасовому і соціальному житлі для внутрішньо переміщених осіб значно перевищує можливості територіальних громад щодо формування фондів такого житла;

надання послуги стаціонарного догляду особам, які потребують постійного стороннього догляду;

забезпечення повного охоплення базовими соціальними послугами ВПО;

забезпечення базових потреб та послуг ВПО, які проживають в МТП;

низька активність внутрішньо переміщених осіб щодо працевлаштування; необхідність системних рішень щодо дітей, а саме: волонтерські центри, які б частково брали на себе функції дитячих садків, або створення територіальними громадами додаткових місць у дошкільних закладах зв'язку із відсутністю достатньої кількості місць.

Ключові завдання та заходи:

створення фондів тимчасового / соціального житла в територіальних громадах;

ремонт та облаштування місць тимчасового проживання для ВПО;

збільшення у територіальних громадах (залежно від кількості ВПО) кількості соціальних працівників та посилення надання психологічної підтримки як ВПО, так і сім'ям військовослужбовців;

створення стаціонарних відділень у складі територіальних центрів соціального обслуговування, центрів надання соціальних послуг для надання послуги стаціонарного догляду особам, які потребують постійного стороннього догляду;

налагодження системи обліку інформації щодо наявних залишків продуктів, одягу, взуття, за допомогою якої можна було б перекривати нестачу, або роздавати їх як благодійність;

запровадження дієвих механізмів підтримки та стимулювання зайнятості ВПО;

посилення інформування про всі культурні ініціативи та заходи, налагодження у кожній громаді роботи із місцевими мешканцями та ВПО у частині мовного питання, релігійної і побутової культури.

Соціальна підтримка та реабілітація ветеранів війни, військовослужбовців і членів їхніх сімей

Актуальні питання:

розвиток інклюзивності та адаптації ветеранів;

забезпечення ветеранів війни житлом;

підвищення якості життя ветеранів війни та членів їхніх родин шляхом посилення соціального захисту, психологічної допомоги та створення умов для реінтеграції у громади;

розроблення механізму конкурсного фінансування проєктів громадських організацій ветеранів, що забезпечить прозору підтримку ветеранських ініціатив.

Ключові завдання та заходи:

реалізація Регіональної програми „Захист";

сприяння реабілітації ветеранів через фізичну активність, адаптивний спорт та участь у програмах оздоровлення;

розвиток інфраструктури ветеранських просторів у кожній територіальній громаді;

розширення мережі фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб;

підтримка діяльності комунального закладу „Ветеранський простір ВДОМА", що надає соціальні, психологічні та юридичні послуги за принципом „єдиного вікна";

розвиток інклюзивного середовища;

реабілітація через спорт – підтримка ветеранської команди „CS Gladiator”;
співпраця з громадськими організаціями.

РОЗДІЛ 3.
Джерела фінансування соціально-економічного розвитку області

Реалізацію Програми соціально-економічного розвитку Закарпатської області на 2026 рік передбачається здійснювати за рахунок коштів обласного і місцевих бюджетів у межах видатків, що передбачені для головних розпорядників бюджетних коштів, відповідальних за їх виконання, субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, а також інших джерел фінансування, у тому числі міжнародної технічної допомоги, коштів міжнародних організацій, інших джерел, не заборонених законодавством.

Відповідальними виконавцями та головними розпорядниками бюджетних коштів для реалізації зазначених програм є структурні підрозділи облдержадміністрації – обласної військової адміністрації.

На 2026 рік до місцевих бюджетів області прогнозуються надходження податків, зборів та інших доходів у сумі 14 372,9 млн грн, що на 7,3 відс., або на 976,1 млн грн більше очікуваних надходжень за 2025 рік. Ріст надходжень прогнозується за рахунок збільшення податку та збору на доходи фізичних осіб та єдиного податку.

Видатки у 2024 році становили 18 573,5 млн грн, що на 3,2 відс., або 610,7 млн грн менше за показник 2023 року. У 2025 році очікується збільшення видатків порівняно з 2024 роком на 9,9 відс., їх обсяг становитиме до 20 406,6 млн гривень.

Попри те, що триває збройна агресія росії і пріоритетність видатків у 2025 році залишається такою, як у попередньому році, очікується зростання видатків на галузі освіти, соціального захисту, культури і фізичної культури.

Оскільки не всі трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам наразі доведені Міністерством фінансів України, у розрахунковому показнику враховано на рівні очікуваного надходження у 2025 році освітню субвенцію, субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами та додаткову дотацію на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров’я. Зазначені показники будуть уточнені після доведення Міністерством фінансів України відповідних трансфертів.

Крім того, не розподіленими залишаються декілька субвенцій з державного бюджету, зокрема на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення, відповідно до Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни, забезпечення харчуванням учнів закладів загальної середньої освіти тощо.

Отже, дотацій і субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на 2026 рік при розрахунку видатків враховано у сумі 7 640,5 млн грн, що на 8,0 відс. більше очікуваних надходжень у 2025 році.

Загалом обсяг видатків місцевих бюджетів на 2026 рік прогнозується у сумі 22 013,4 млн грн, що на 7,9 відс. більше очікуваних видатків за 2025 рік.

Наразі в умовах воєнного стану в Україні пріоритетними залишатимуться видатки на підтримку Збройних Сил України, забезпечення територіальної оборони та соціального захисту населення.

Під час розрахунку видатків на 2026 рік враховано основні макропоказники економічного і соціального розвитку, визначені постановою Кабінету Міністрів України від 27 червня 2025 року № 774 „Про схвалення Бюджетної декларації на 2026 – 2028 роки”.

У Програмі соціально-економічного розвитку Закарпатської області на 2026 рік відображені завдання, які передбачають продовження виконання цілей і завдань, визначених у Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2027 року.

Додаток 1
до Програми

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ
соціально-економічного розвитку Закарпатської області

Показники	Одиниця виміру	2024 рік (факт)	2025 рік (очікуваний показник)	2026 рік (прогноз)
1	2	3	4	5
Сільське господарство				
Індекс сільськогосподарської продукції до попереднього року	відс.	98,4	100,5	100,5
Обсяг виробництва основних сільськогосподарських культур усіх категорій господарств, у тому числі:				
зернові і зернобобові, включаючи кукурудзу	тис. т	310,3	310,5	310,5
соя	тис. т	37,9	38,0	38,3
соняшник	тис. т	4,3	4,5	4,5
картопля	тис. т	503,2	504,0	504,5
овочі, включаючи закритий ґрунт	тис. т	245,7	245,7	247,0
Плодово-ягідні насадження, всього:	тис. т	112,4	85,0	109,0
виноград	тис. т	32,0	29,0	30,0
Вирощування сільськогосподарських тварин, всього:	тис. т	88,8	89,8	89,9
Виробництво основних видів продукції тваринництва, у тому числі:				
м’ясо (у забійній масі)	тис. т	54,6	54,7	54,9

Показники	Одиниця виміру	2024 рік (факт)	2025 рік (очікуваний показник)	2026 рік (прогноз)
1	2	3	4	5
молоко	тис. т	283,6	283,8	284,0
яйця курячі	млн шт.	351,5	352,0	352,0
вовна	т	182	182	182
Промисловість				
Індекс промислової продукції до попереднього року	відс.	102,0	109,9	110,0
Виробництво електроенергії	млн кВт/год	6 250,6	6538.4	6826,2
Інвестиції та зовнішньоекономічна діяльність				
Обсяг освоєних капітальних інвестицій	млн дол США	14653,9	14695,3	16029,2
Темп зростання (зменшення) обсягу капітальних інвестицій	відс.	164,8	100,3	109,1
Обсяг прямих інвестицій (інструментів участі у капіталі), залишки на кінець року	млн дол США	388,6	385,0	401,2
Темп зростання (зменшення) обсягу прямих інвестицій (інструментів участі у капіталі)	відс	90,9	99,1	104,2
Приріст (зменшення) прямих іноземних інвестицій до кінця попереднього року	млн дол США	-38,8	-3,6	+16,2
Зовнішньоторговельний оборот товарів	млн дол США	3066,6	3 184,8	3 402,2
у тому числі:				
обсяг експорту товарів	млн дол США	1446,2	1 446,2	1 531,5
обсяг імпорту товарів	млн дол США	1620,4	1 738,6	1 870,7

Показники	Одиниця виміру	2024 рік (факт)	2025 рік (очікуваний показник)	2026 рік (прогноз)
1	2	3	4	5
Лісове господарство, відтворення лісів та природно-заповідний фонд				
Площа природно-заповідного фонду	тис. га	74,6	74,6	74,6
Обсяги продукції (робіт, послуг) лісового господарства	млн грн	1347,9	1549,6	1511,2
Заготівля ліквідної деревини	тис. куб. м	750,3	690,0	672,9
Відтворення лісів у лісовому фонді	тис. га	0,87	0,79	0,70
Розвиток дорожнього господарства				
Протяжність відремонтованих автодоріг місцевого значення капітальним ремонтом	км	0,6	-	10
Протяжність відремонтованих автодоріг місцевого значення поточним ремонтом та в рамках експлуатаційного утримання	км	69,5	87,6	90,2
Фінансові показники				
Надходження податків і зборів та інших обов’язкових платежів до зведеного бюджету	млн грн	47 562,8	60905,7	72355,9
Доходи державного бюджету	млн грн	36 063,4	47508,9	57983,0
Доходи місцевого бюджету (без трансфертів із державного бюджету)	млн грн	11 499,4	13 396,8	14 372,9*
Надходження до бюджету Пенсійного фонду з усіх джерел фінансування (власні кошти, які адмініструє Пенсійний фонд України)	млн грн	52,9	50,1	51,0

Показники	Одиниця виміру	2024 рік (факт)	2025 рік (очікуваний показник)	2026 рік (прогноз)
1	2	3	4	5
Надходження туристичного збору до місцевих бюджетів	млн грн	23,2	28,2	29,6
Надходження єдиного соціального внеску (ЄСВ)	млн грн	10 994,5	13 489,7	14 164,2
Заборгованість із платежів до державного бюджету	млн грн	706,1	635,4	600,0
Заборгованість із платежів до місцевих бюджетів	млн грн	610,8	550,0	510,0
Заборгованість зі сплати єдиного соціального внеску	млн грн	230,2	207,2	200,0
Обсяг бюджету розвитку місцевих бюджетів	млн грн	212,6	263,4	210,3*
Видатки місцевих бюджетів, всього:	млн грн	18 573,5	20 406,6	22 013,4
із них на:				
освіту	млн грн	10 745,8	11 970,7	13 027,2
соціальний захист	млн грн	1 132,2	1 233,3	1 374,1
культуру	млн грн	440,5	507,0	553,6
фізичну культуру і спорт	млн грн	321,1	398,7	436,3
Охорона здоров’я				
Кількість закладів охорони здоров’я	од.	69	69	69
Наявний ліжковий фонд	ліжко/місць	6424	6436	6436
Кількість бригад екстреної швидкої допомоги	од.	106	106	106
Кількість автомобілів швидкої допомоги	од.	131	143	136
Освіта				

Показники	Одиниця виміру	2024 рік (факт)	2025 рік (очікуваний показник)	2026 рік (прогноз)
1	2	3	4	5
Кількість закладів дошкільної освіти,	одиниць	578	584	586
у них дітей:	осіб	30135	28900	28200
Кількість закладів загальної середньої освіти (на початок навчального року),	одиниць	565	565	563
у них учнів:	осіб	159143	156875	155285
Кількість закладів професійної (професійно-технічної) освіти,	одиниць	13	13	13
у них учнів (слухачів):	осіб	5202	5177	5100
Населення та ринок праці				
Кількість зареєстрованих безробітних (на кінець періоду)	тис. осіб	1,3	1,4	1,4
Кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб (на кінець періоду)	тис. осіб	125,4	123,6	124,5
Заборгованість із виплати заробітної плати (на кінець року)	тис. грн	3601,1	18274,9	21220,0
Розвиток підприємництва				
Обсяг обороту роздрібної торгівлі (з урахуванням товарообороту як юридичних, так і фізичних осіб)	млн грн	52032,3	56560,0	65000,0
Індекс фізичного обсягу обороту роздрібної торгівлі (у порівняних цінах), до відповідного періоду попереднього року	відс.	107,8	101,0	115,0
Кількість малих і середніх підприємств	од.	5305	5350	5400

Показники	Одиниця виміру	2024 рік (факт)	2025 рік (очікуваний показник)	2026 рік (прогноз)
1	2	3	4	5
Кількість зайнятих осіб на малих і середніх підприємствах	осіб	78017	78900	79700
Кількість фізичних осіб – підприємців	тис. осіб	51,9	51,9	52,0

*без врахування благодійних внесків, грантових коштів бюджетних установ до бюджетів ТГ області

Директор департаменту економічного та регіонального розвитку обласної військової адміністрації **Тарас ТРИНДЯК**

Додаток 2
до Програми

ПЕРЕЛІК
регіональних цільових програм, які передбачається реалізовувати у 2026 році

№ з/п	Найменування Програми	Підстава для розроблення Програми	Програму затверджено	Термін реалізації Програми
1.	Програма розвитку та підтримки галузі рослинництва в області на 2026 – 2030 роки	Бюджетний кодекс України, Закон України „Про місцеві державні адміністрації”, Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695, у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940; рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року”	Розпорядження голови облдержадміністрації – начальника обласної військової адміністрації (далі – розпорядження голови ОДА – начальника ОВА) від 03.12.2025 № 829	2026 – 2030 роки
2.	Програма розвитку і підтримки тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції в області на 2026 – 2030 роки	Бюджетний кодекс України, Закон України „Про місцеві державні адміністрації”, Державна стратегія регіонального розвитку на період 2021 – 2027 років, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695, у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940; рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 830	2026 – 2030 роки

3.	Програма розвитку вівчарства в області на 2025 – 2029 роки	Конституція України, Закон України „Про місцеві державні адміністрації”, Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695, у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940; рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року”, Концепція Державної цільової економічної програми розвитку тваринництва на період до 2033 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 січня 2025 року № 76-р	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 09.06.2025 № 385, рішення сесії Закарпатської обласної ради від 12.06.2025 № 1355	2025 – 2029 роки
4.	Програма розвитку освіти Закарпаття на 2023 – 2027 роки	Державна стратегія регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695, у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2024 року № 940; рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 06.12.2022 № 873 (зі змінами)	2023 – 2027 роки
5.	Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного	Стратегія популяризації української мови до 2030 року „Сильна мова – успішна держава”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 13.12.2022 № 895	2023 – 2027 роки

	життя у Закарпатській області на 2023 – 2027 роки			
6.	Регіональна програма розвитку фізичної культури і спорту на 2025 – 2029 роки	Стратегія розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 06.12.2024 № 1117	2025 – 2029 роки
7.	Комплексна програма підтримки внутрішньо переміщених осіб у Закарпатській області на 2026 – 2028 роки	Статті 4 і 15 Закону України „Про правовий режим воєнного стану”, Закон України „Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб”, статті 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, пункт 22 Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України, укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 819	2026 – 2028 роки
8.	Обласна соціальна програма „Питна вода Закарпаття” на 2023 – 2026 роки	Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми „Питна вода України” на 2022 – 2026 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 року № 388-р, рішення Ради Національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року „Про стан	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 01.12.2022 № 838 (зі змінами від 05.07.2023 № 626, від 18.12.2023 № 1158, від 21.03.2025 № 171)	2023 – 2026 роки

		водних ресурсів України", введене в дію Указом Президента України від 13 серпня 2021 року № 357/2021 „Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року „Про стан водних ресурсів України"		
9.	Комплексна програма розвитку цивільного захисту Закарпатської області на 2025 – 2029 роки	Кодекс цивільного захисту, постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2015 року № 775 „Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів (крім державних) для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків" (зі змінами)	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 10.09.2024 № 855 (зі змінами)	2025 – 2029 роки
10.	Регіональна програма підготовки населення до національного спротиву на 2023 – 2027 роки	Закони України „Про основи національного спротиву", „Про військовий обов'язок і військову службу", „Про оборону України", акти Президента України, Кабінету Міністрів України	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 22.03.2023 № 285 (зі змінами), рішення обласної ради 12.05.2023 № 815	2023 – 2027 роки
11.	Програма розвитку культури Закарпатської області на 2024 – 2026 роки	Закони України „Про культуру", „Про бібліотеки і бібліотечну справу", „Про театри і театральну справу", „Про освіту", „Про позашкільну освіту", „Про вищу освіту", постанови Кабінету Міністрів України від 12 листопада 1998 року № 1775 „Про нормативи забезпечення населення клубними закладами", від 06 лютого 2019 року № 72 „Про затвердження Державних	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 09.12.2023 № 1075	2024 – 2026 роки

		соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні", розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 366-р „Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року", від 3 березня 2023 року № 190-р „Про схвалення Стратегії розвитку читання на період до 2032 року „Читання як життєва стратегія" та затвердження операційного плану її реалізації на 2023 – 2025 роки", рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року"		
12.	Програма збереження об'єктів культурної спадщини Закарпатської області на 2024 – 2026 роки	Закони України „Про культуру", „Про охорону культурної спадщини", „Про охорону археологічної спадщини", „Про музеї та музейну справу", „Про регулювання містобудівної діяльності", укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні" (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій", рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року"	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 08.12.2023 № 1013 (зі змінами від 07.11.2024 № 1015)	2024 – 2026 роки

13.	Обласна програма протидії захворюванню на туберкульоз на 2022 – 2026 роки	Стаття 43 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, закони України від 6 квітня 2000 року № 1645-III „Про захист населення від інфекційних хвороб”, від 14 липня 2023 року № 3269-IX „Про подолання туберкульозу в Україні”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 року № 1414-р „Про схвалення Державної стратегії розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню”	Рішення обласної ради від 23.12.2021 № 505	2022 – 2026 роки
14.	Обласна програма боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2026 року	Стаття 43 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”	Рішення обласної ради від 23.12.2021 № 507 (зі змінами)	До 2026 року
15.	Регіональна програма протиепідемічних заходів та боротьби з інфекційними хворобами в області на 2022 – 2026 роки	Стаття 43 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, Закон України „Про захист населення від інфекційних хвороб”	Рішення обласної ради від 23.12.2021 № 508 (зі змінами)	2022 – 2026 роки
16.	Обласна програма забезпечення медикаментами, виробами медичного призначення і проведення безкоштовного зубопротезування ветеранів війни та пільгової категорії населення області на 2022 – 2026 роки	Стаття 43 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”	Рішення обласної ради від 23.12.2021 № 506 (зі змінами)	2022 – 2026 роки
17.	Програма розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров’я Закарпатської обласної ради на 2022 – 2026 роки	Стаття 90 Бюджетного кодексу України, статті 43 і 59 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, стаття 18 Закону України „Основи законодавства України про	Рішення обласної ради від 23.12.2021 № 514 (зі змінами)	2022 – 2026 роки

		охорону здоров'я", стаття 3 Закону України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення" та інші нормативно-правові акти		
18.	Комплексна програма підтримки галузі охорони здоров'я Закарпатської області на 2026 – 2028 роки	Стаття 90 Бюджетного кодексу України, статті 14 Закону України „Основи законодавства України про охорону здоров'я" (зі змінами), законів України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення", „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань діяльності закладів охорони здоров'я", „Про захист населення від інфекційних хвороб", розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2016 року № 1013-р „Про схвалення Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я"	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 827	2026 – 2028 роки
19.	Регіональна програма розвитку автомобільних доріг загального користування місцевого значення на 2023 – 2026 роки	Державна цільова економічна програма розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018 – 2022 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 21 березня 2018 року № 382	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 14.11.2022 № 753	2023 – 2026 роки
20.	Програма розбудови інформаційно-аналітичної системи „Ситуаційний центр „Безпекове Закарпаття" на 2022 – 2026 роки	Рішення ради оборони області від 27 квітня 2022 року № 25 „Про інформаційно-аналітичну систему „Ситуаційний центр „Безпекове Закар-	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 16.06.2022 № 265 (зі змінами)	2022 – 2026 роки

		паття” на період воєнного стану”, введене в дію розпорядженням голови облдержадміністрації – начальника обласної військової адміністрації від 27.04.2022 № 147		
21.	Комплексна програма внесення змін до Схеми планування території Закарпатської області із проведенням її експертизи та створення (функціонування) містобудівного кадастру Закарпатської області і поліпшення безбар’єрного простору на 2024 – 2028 роки	Статті 14 і 22 Закону України „Про регулювання містобудівної діяльності”, стаття 11 Закону України „Про основи містобудування”, Закон України „Про Генеральну схему планування території України”; указ Президента України від 03 грудня 2020 року № 533/2020 „Про забезпечення створення безбар’єрного простору в Україні”, постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 року № 559 „Про містобудівний кадастр”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 року № 374-р „Про затвердження плану заходів на 2025 – 2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 29.07.2025 № 544	2024 – 2028 роки
22.	Регіональна програма забезпечення права дитини на виховання у сімейному оточенні на 2026 – 2030 роки	Закони України „Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”, „Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 816	2026 – 2030 роки

23.	Регіональна програма підтримки національно-патріотичного руху і забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики на 2025 – 2027 роки	Пункт 16 частини першої статті 43 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, укази Президента України від 1 серпня 2002 року № 683/2002 „Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади”, від 31 липня 2004 року № 854/2004 „Про забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”, від 27 вересня 2021 року № 487/2021 „Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021 – 2026 роки”, постанови Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 року № 1302 „Про заходи щодо подальшого забезпечення відкритості у діяльності органів виконавчої влади”, від 3 листопада 2010 року № 996 „Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” (зі змінами)	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 13.09.2024 № 873	2025 – 2027 роки
24.	Програма підтримки національних меншин та розвитку міжнаціональних відносин у Закарпатській області на 2026 – 2030 роки	Статті 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, Закон України „Про національні меншини (спільноти) України”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 22.10.2025 № 722	2026 – 2030 роки
25.	Програма „Центр культур національних меншин Закарпаття” на 2026 – 2030 роки	Пункт 16 частини першої статті 43 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”,	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 15.09.2025 № 636	2026 – 2030 роки

		Закон України „Про національні меншини (спільноти) України”		
26.	Програма підтримки інформаційної галузі Закарпаття на 2024 – 2026 роки	Закони України „Про медіа”, „Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста”, укази Президента України від 9 грудня 2000 року № 1323/2000 „Про додаткові заходи щодо безперешкодної діяльності засобів масової інформації, дальшого утвердження свободи слова в Україні”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 26.09.2023 № 853	2024 – 2026 роки
27.	Програма підтримки видання творів місцевих авторів, популяризації закарпатської книги та сприяння книгорозповсюдженню на 2024 – 2026 роки	Закони України „Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні”, „Про видавничу справу”, „Про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження”, укази Президента України від 19 червня 2013 року № 336/2013 „Про деякі заходи щодо державної підтримки книговидавничої справи і популяризації читання в Україні”, розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 березня 2023 року № 190-р „Про схвалення Стратегії розвитку читання на період до 2032 року „Читання як життєва стратегія” та затвердження операційного плану її реалізації на 2023 – 2025 роки”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 26.09.2023 № 852	2024 – 2026 роки

28.	Програма розвитку туризму і курортів у Закарпатській області на 2024 – 2026 роки	Закони України „Про туризм”, „Про курорти”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 07.11.2023 № 976	2024 – 2026 роки
29.	Програма охорони навколишнього природного середовища Закарпатської області на 2024 – 2027 роки	Закони України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про державні цільові програми”, постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 „Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів” (зі змінами), від 31 січня 2007 року №106 „Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм” (із змінами), розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 року № 1353-р „Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів”, рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 30.11.2023 № 1054 (зі змінами)	2024 – 2027 роки
30.	Регіональна програма сімейної, гендерної політики, запобігання та протидії домашньому насильству, протидії торгівлі людьми на 2026 – 2030 роки	Статті 4 і 15 Закону України „Про правовий режим воєнного стану”, статті 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, закони України „Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків”, „Про протидію	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 821	2026 – 2030 роки

		торгівлі людьми”, „Про запобігання та протидію домашньому насильству”, пункт 22 Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України, укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”		
31.	Регіональна програма сталої психосоціальної підтримки населення, постраждалого від російської агресії „ТИ ЯК?” на 2026 – 2028 роки	Закони України „Про правовий режим воєнного стану”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про охорону дитинства”, „Про соціальні послуги”, укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, постанови Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 587 „Про організацію надання соціальних послуг”, від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”, від 07 травня 2022 року № 539 „Про утворення Міжвідомчої координаційної ради з питань	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 822	2026 – 2028 роки

		охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України", розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 червня 2024 року № 572 „Про затвердження плану заходів на 2024 – 2026 роки з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року"		
32.	Регіональна програма оздоровлення та відпочинку дітей і розвитку мережі дитячих закладів оздоровлення та відпочинку на 2026 – 2030 роки	Статті 4 і 15 Закону України „Про правовий режим воєнного стану", статті 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації", Закон України „Про оздоровлення та відпочинок дітей", укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні" (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військово-вих адміністрацій"	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 820	2026 – 2030 роки
33.	Регіональна програма „Захист" щодо соціальної підтримки та реабілітації ветеранів війни, військовослужбовців та членів їх сімей на 2025 – 2027 роки	Закони України „Про правовий режим воєнного стану", „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні" (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 17.09.2024 № 877	2025 – 2027 роки

		рацій”, постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”		
34.	Регіональна програма „Турбота” щодо посилення соціального захисту громадян на 2025 – 2027 роки	Статті 4 і 15 Закону України „Про правовий режим воєнного стану”, статі 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, пункт 22 Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України, укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 06.03.2024 № 848; рішення обласної ради від 26.09.2024 № 1155	2025 – 2027 роки
35.	Програма компенсації частини відсоткової ставки за іпотечними кредитами, отриманими на умовах Державної програми „єОселя”, у Закарпатській області на 2023 – 2027 роки	Статті 4 і 15 Закону України „Про правовий режим воєнного стану”, статті 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, пункт 22 Прикінцевих та Перехідних положень Бюджетного кодексу України, укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”,	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.05.2023 № 420; рішення обласної ради від 16.03.2023 № 761	2023 – 2027 роки

		постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”, від 02 серпня 2022 року № 856 „Деякі питання забезпечення приватним акціонерним товариством „Українська фінансова житлова компанія” доступного іпотечного кредитування громадян України” (зі змінами)		
36.	Регіональна програма інформатизації „Цифрове Закарпаття”	Закони України „Про Національну програму інформатизації”, „Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, „Про інформацію”, „Про захист персональних даних”, Концепція Національної програми інформатизації, схвалена Законом України „Про Концепцію Національної програми інформатизації” (зі змінами), Бюджетний кодекс України; постанови Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2024 № 119 „Деякі питання Національної програми інформатизації”, від 12 червня 2019року № 493 „Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо функціонування офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади”, від 30 січня 2019 року № 56 „Деякі питання цифрового розвитку”; розпорядження	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 823	2026 – 2029 роки

		Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 року № 54-р „Про затвердження державних замовників регіональних програм і проектів інформатизації”, від 15 травня 2013 року № 386-р „Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні”, від 16 листопада 2016 року № 918-р „Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні”, від 17 січня 2018 року № 67-р „Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018 – 2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації”, рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року”		
37.	Програма розвитку транскордонного співробітництва Закарпатської області 2021 – 2027 року	Закон України „Про міжнародне територіальне співробітництво України”, постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 153 „Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги”. Основні засади транскордонного співробітництва України з країнами – членами Європейського Союзу також визначені Главою 27 Угоди про асоціацію між Україною, з	Рішення обласної ради від 17.12.2020 № 55	2021 – 2027 роки

		однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, що ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII. Необхідність розроблення Програми зумовлена завершенням строку реалізації Програми розвитку транскордонного співробітництва Закарпатської області на 2016 – 2020 роки, схваленої рішенням Закарпатської обласної ради від 22.12.2015 № 96		
38.	Програма розвитку малого та середнього підприємництва у Закарпатській області на 2025 – 2027 роки	Закони України „Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні", „Про державну допомогу суб'єктам господарювання", рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року"	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 04.11.2024 № 1003	2025 – 2027 роки
39.	Програма формування позитивного міжнародного інвестиційного іміджу та залучення іноземних інвестицій у Закарпатську область на 2026 – 2030 роки	Закони України „Про зовнішньоекономічну діяльність", „Про режим іноземного інвестування" та інші нормативно-правові акти України	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 825	2026 – 2030 роки
40.	Програма підтримки фінансово-господарської діяльності комунального підприємства „Закарпатський інформаційно-аналітичний	Статті 4 і 15 Закону України „Про правовий режим воєнного стану", статті 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації",	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 824	2026 – 2028 роки

	центр” Закарпатської обласної ради на 2026 – 2028 роки”	укази Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні” (зі змінами), № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій”, від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”, пункт 22 Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України		
41.	Програма покращення житлових умов мешканців Закарпатської області та військовослужбовців Збройних Сил України, членів їх сімей „Власний дім” на 2026 –2030 роки	Указ Президента України від 27 березня 1998 року № 222/98 „Про заходи щодо підтримки індивідуального житлового будівництва на селі”, постанови Кабінету Міністрів України від 3 серпня 1998 року № 1211 „Про затвердження Положення про порядок формування і використання коштів фондів підтримки індивідуального житлового будівництва на селі”, від 5 жовтня 1998 року № 1597 „Про затвердження Правил надання довгострокових кредитів індивідуальним забудовникам житла на селі”, від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 828	2026 – 2030 роки
42.	Програма будівництва (придбання) житла у Закарпатській області на 2023 – 2026 роки	Пункт 22 Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України, Закон України „Про забезпечення прав і	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 23.11.2022 № 800	2023 – 2026 роки

		свобод внутрішньо переміщених осіб", постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 „Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану"		
43.	Комплексна соціально-економічна програма забезпечення молоді, військовослужбовців Збройних Сил України, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб житлом в Закарпатській області на 2023 – 2027 роки	Закони України „Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, „Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва", „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння іпотечному кредитуванню", Указ Президента України від 8 листопада 2007 року № 1077/2007 „Про заходи щодо будівництва доступного житла в Україні та поліпшення забезпечення громадян житлом", постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2018 року № 819 „Деякі питання забезпечення громадян доступним житлом", Положення про порядок надання пільгових довгострокових кредитів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) і придбання житла, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 29травня 2001 року № 584, рішення Закарпат-	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 30.11.2022 № 835 (зі змінами)	2023 – 2027 роки

		ської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року”		
44.	Програма ефективного впровадження і реалізації проєктів розвитку регіону та підтримки громад Закарпатської області на 2024 – 2027 роки	Рішення Закарпатської обласної ради від 19.12.2024 № 1216 „Про Стратегію розвитку Закарпатської області до 2027 року”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 21.11.2023 № 1020	2024 – 2027 роки
45.	Програма поводження з твердими побутовими відходами у Закарпатській області на 2023-2026 роки	Постанова Кабінету Міністрів України від 04 березня 2004 року № 265 „Про затвердження Програми поводження з твердими побутовими відходами”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 16.11.2023 № 765 (зі змінами)	2023 – 2026 роки
46.	Регіональна програма „Молодь Закарпаття” на 2026 – 2030 роки	Закон України „Про основні засади молодіжної політики”, розпорядженьня Кабінету Міністрів України від 11 серпня 2025 року № 840-р „Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми „Молодь України: покоління стійкості – 2030”	Розпорядження голови ОДА – начальника ОВА від 03.12.2025 № 817	2026 – 2030 роки

Директор департаменту економічного та регіонального розвитку обласної військової адміністрації **Тарас ТРИНДЯК**